

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanju mesečno K 1-70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenem nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ograke poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Kultura naših nasprotnikov.

Evharistični kongresi so čisto no-
tranja zadeva katoliške cerkve, ki ni-
majo s politiko in političnimi strankami
nobenega stika, nobene zveze, am-
pak so samo manifestacije žive vere
katoliškega ljudstva v pričujočnost Kri-
stusovo v sv. Evharistiji. Taki kongresi
so se vršili v Londonu, Kolinu, Mon-
trealu, Madridu in v drugih velikih me-
stih z velikim sijajem.

Nasprotnike ti kongresi hudo bole
in skele, a dunajski se zdi, da jih naj-
bolj peče. Liberalci se niso vse bomb
izstrelili in so za začetek prepustili ta
posel avstrijskim socialnim demokra-
tom, ki ves čas z neverjetno surovostjo
in brezstidnostjo dunajski kongres sramo-
tijo. Da si udeleženci evharističnega
kongresa ustvarijo samo približno sliko
te svobodomiselnosti kulture, ki jo širijo
socialni demokrati med avstrijskim
delavstvom, povzamemo le nekaj izbru-
hov te podivjane žurnalistike.

Dunajska »Arbeiter Zeitung« je
prinesla zadnjo nedeljo, dne 4. avgusta,
članek, v katerem rolni proti temu, da
bi se dale udeleženci za prenočišče
na razpolago dunajske šole in pravi:
»Kakšna predrznost je to, spremeniti
šolska poslopja, telovadnice in šolske
sobe v prenočevalne barake za pobožne
gališke in slovaške kmete! Ali se ne bo-
mo vsi kakor en mož proti temu uprli,
da bi se zanesla v naše šole umazanost
in nevarnost kuge? Ali naj naši otroci
trpe, da bo zanesel Slovak med
nje svoje uši in pustil na Dunaju
kali svoje jetike. Ali smo Du-
najčani že res tako otopeli, da žrtvuje-
mo kramarskim potrebam klerikalne
klike in kvišku koprnečim mestnim
očetom zdravje in čistost naših otrok?
Ali se ne bomo krepko uprli, da bo
aranžerje šolskih kug enkrat za vselej
minulo veselje prirejati take manife-
stacije?«

Ali si morete misliti večjo surovost
in podlost? Socialni demokrati hočejo
pod pretezo umazanosti in nevarnosti
za zdravje zopet kravale povzročiti in
evharistični kongres onemogočiti! In to
sol judje, ki vedno prežvekujejo fraze
so ljudje, ki vedno drgnejo ob stari
bas zaslužnjenega proletariata! Zares
zlati časi se nam obetajo, če pride en-
kra na vrh ta »svobodoljubna« garda.

V tej gtonji proti evharističnemu
kongresu se zrcali vsa lažnjivost, hi-
navščina in nizkost avstrijske socialne
demokracije. Svobodo zahtevajo, am-
pak kakšno? Svobodo za svoje kongre-
se, za svoje časopise, za svoje ljudi, za
gonjo proti cerkvi, za netenje sovraštva
med stanovji, svobodo za kravale, po-
ulične izgrede, rušenje samostanov in
sol, za katoličane pa verige in okove!

Tri leta po tega, ko so zanesli špan-
ski anarhisti in socialisti v Barce-
lono ni krvav punit. In proti komu se je
obrnilo to divjanje? Ne proti mogot-
cem v palačah in »tiranom« po tovar-
nah, tudi se ni šlo za zlato »svobodo«,
ampak poulična druhal je namerila
svoje puške proti samostanom in cer-
kvam. Z nara vnost živalskim veseljem
spominjajo ta dni španski socialisti na
te dogodke in naštevajo nič manj ka-
kor 40 cerkva in samostanov, katere
so leta 1909. deloma porušili, deloma
zažgali, da so do tal pogoreli! Še pre-
malo je bilo petroleja in ga-
zolina, dostavlja znani franc. list
»Radical«. Ali za te umazanosti, za to
kugo ni imela evrop. soc. demokracija
nobene resne besede, pač pa gojila
najtopejša čustva za to propalo bando
in obsipavala oblast, ki je to divjanje
strla, z najgršimi psovki! In meseca
septembra bo minulo leto, odkar je na
Dunaju povzročila socialna demokra-
cija krvave izgrede; takrat so pobili na
tisoče šip, udirali v trgovine, sežigali
tramvajске vozove in rušili šolska po-
slopja. Svedela to ni bila umazanost,
to ni bila kuga a za mesto Dunaj, nevar-
nost kuge prijeti Dunaju samo takrat,
kadar pridejo katoličani na Dunaj k
evharističnemu kongresu.

Socialni demokrati se zgražajo
samo tedaj, kadar zgrabi žandar ka-
kega socialno demokratskega razsajača
in pretepača, tedaj ni konca ne kraja
pritožb o »policijski državi«, o državni
»nestrpnosti«, kadar se pa gre za ma-
nifestacije katoličanov, pa kličejo sa-
mi buriče na pomoč! Če se gre za so-
cialnodemokratske kravale, takrat so
zraven sami »častiti sodrugi« in »za-
tirani proletarijati«, če pa pride na Du-
naj katoličan, se naenkrat spremeni v
»umazano kmeta«, ki prinaša na Du-
naj »uši in kugo«. Težko, težko, da bi
se dobilo še kaj na svetu več ušivosti
in umazanosti, kakor jo imajo ljudje,
ki so te podlosti napisali.

Vsa ta govorja proti evharističnemu
kongresu nam pa kaže v jasni luči, da

imamo katoličani zase samo toliko svo-
bode, kolikor sami veljamo in kolikor
si je sami priborimo. Stari liberalci so
pridigovali toleranco in strpnost, pa so
spravili cerkev v državna ojesa, soci-
alni demokrati uče toleranco in ne-
dolžno pristavljajo: Verstvo je zasebna
stvar vsakega posameznika! Kakor hit-
ro pa se verniki tega poslužijo, pa so
naenkrat »ušivci«, ki se morajo zaradi
ozirov na človeško zdravje zatirati. Ta-
ke pojme imajo ti ljudje o verski tole-
ranci.

Sicer pa je to šele začetek. Soci-
alnim demokratom sekundirajo libe-
ralci že zdaj, kmalu pa jih bodo v su-
rovosti in prostaškem zabavljanju na
evharistični kongres še prekosili. Da
naši slovenski liberalci pri tem poslu
ne bodo zadnji, se samoposebi razume.

Krščansko učiteljstvo.

OBČNI ZBOR »SLOMŠKOVE ZVEZE«
V KAMNIKU.

Predvečer.

Ze v sredo zvečer 7. t. m. se je zbra-
lo lepo število krščansko mislečega
učiteljstva na sestanku v »Rokodel-
skem domu« v Ljubljani, kjer se je
prav tovariško razgovarjalo in prepe-
valo. Abstinenci pa so se zabavali v
abstinenčni gostilni; bilo je tu in tam,
kakor bi se sešli sami bratje.

Vožnja v Kamnik.

V sredo zvečer je začelo deževati
in bati se je bilo, da bo slabo vreme od-
vrnilo marsikoga. Toda ne! Truma za
trumo so prihajali na kolodvor in če bi
ne bili prej naročili več železniških
voz, ostati bi nas bila morala polovica
v Šiški. Naše veselje se je še povečalo,
ko so na posameznih postajah vstopali
na vlak tovariši in tovarišice — člani
Kamniške podružnice.

Prihod v Kamnik. — Pozdrav na
kolodvoru.

Tu pa smo doživeli nekaj izvan-
rednega! Sprejel nas je gospod župan
dr. Dereani ter nas prav ljubeznivo po-
zdravil. Pozdravil nas pa je tudi na-
čelnik Kamniške podružnice »S. Z.«,
Kamnik sam pa si je odel praznično li-
ce in skoro raz vsake hiše plapolala
nam je v pozdrav trobojnica.

Sveća maša.

Vse učiteljstvo je šlo takoj v cer-
kev, zavedajoč se, da je za krščanskega

učitelja prvo, pokloniti se Bogu. Daro-
val je sveto mašo veleč. g. dekan in de-
želni poslanec Ivan Lavrenčič. Pri sve-
ti maši je pel učiteljski mešan zbor ta-
ko dovršeno, kakor še nobenkrat na
našem zborovanju. Vsa čast našim
pevkam in pevcem!

Zborovanje.

Še predno je bila ura deset, bila je
velika dvorana »Kamniškega doma«
polna. Zasedena je bila tudi galerija.
Vsakega pa, ki je vstopil v dvorano,
presenetila je dekoracija odra, ki je bil
ves v zelenju in v sredi si gledal relief
našega vzornika A. M. Slomška. Tova-
riši Jaklič točno ob uri otvorili zboro-
vanje in v svojem pozdravnem govoru
izvajali:

Častiti zborovalci!

Zaničevani in zasramovani od na-
sprotnikov, ki prisegajo na svobodomi-
selni prapor, se zbiramo krščanski učitelji
vsako leto v večjem številu na
svojih zborovanjih. Iz skromne družbi-
ce je naša »Slomškova zveza« tekoma
kratke dobe postala močno društvo po
številu in utrjeno v bojih s svojimi na-
sprotniki.

Kdor je prestal napade nasprotni-
kov in šel skozi ogenj ostudnih psov-
in podlih sumničenj, je sedaj naš, tr-
den v načelih in očiščen v značaju. Pe-
dagog Slomšek je naš ideal in današ-
nje zborovanje stoji pod vtisom jubile-
ja Slomškove smrti. Učiteljstvo Slomš-
kove zveze se trudi, da se duh Slomš-
kov razširi povsod po naši domovini,
Duh Slomškov naj živi pod bomo
kmečko streho kakor tudi v palačah,
koder se odločuje o usodi našega na-
roda. (Burno odobravanje.) Delati mo-
ramo tem nujneje, tem temeljiteje, ker
je na Slovenskem in tudi na Kranj-
skem še dosti učiteljstva, ki mrzi peda-
goga Slomška. In iz naprednih učiteljskih
krogov je izšel klic, naj se naspro-
ti Slomšku-pedagogu, postavi uzornik
»Trubar«. (Cujmo!) Svobodomiselnost
učiteljstvo se je polastilo ustanov katoliških
pedagogov, izdaja liste, ki naj-
bolj blatijo vse, kar mora biti najbolj
sveto vsakemu slovenskemu pedagogu
in sploh vsakemu Slovencu! Pozdravljeni
torej vi, dragi bratje in tovarišice,
bojevniki za načela krščanska pri
vzgoji in pouku! (Burno odobravanje!)

Nadalje pozdravlja zastopnika hr-
vaškega učiteljstva tovariša Kirunčiča
iz Istre in profesorja dr. Lončarja iz
Senja, zastopnika »Danice« g. Molka,

LISTEK.

Scotland-Yard.

Spisal Charles Dickens. — Prevel
Anton Žužek.

Scotland-Yard je majhen, zelo maj-
hen kos sveta, ki ga obdaja na eni stra-
ni Temza, na drugi pa northumber-
landski vrt; na enem koncu orehaja v
northumberlandsko cesto, na drugem
pa v zadnji del whitehallskega trga.
Ko je pred leti odkril neki gospod to
pokrajino, se je pokazalo, da so bili
pranaselniki: krojač, krčmar, dva po-
sestnika zajtrkovalnic in izdelovalec
sadnih pastet. Razen teh so našli še
posebno vrsto močnih, širokih mož, ki
so vsako jutro ob petih ali šestih jeli
na bregu nakladati premog v težke vo-
zove in ga voziti na oddaljene kraje;
ko so voz izpraznili, so obrnili in za-
čeli nanovo; in ta posel so opravljali
leto in dan.

V prodajalnicah in v skromnih iz-
ložbah se je očitno pokazalo, kakšen je
okus in kakšno so želje teh mož; krojač
je razobesil par hlač iz usnja in raše-
vinasto delavsko bluzo; na vsako stran
vrat pa je pritril kot jako primeren
ornament — model vreče za oglje; v
obeh jedilnicah so izložili velikanske
gnjati in ogromne pudinge, kakor na-
lašč, da vsolamte breneneča srca lačnih

ogljarjev. Pastetar je razstavil veliko,
belo, rožnato, leče pikasto pecivo, iz
moke in masti, ki je oznanjalo daleč
naokrog neizmerno sladkosti v paste-
tah skritega sadja, tako da so morali
mimoidoči delavci požirati sline.

A kras in dika vsega Scotland-
Yarda je bila stara krčma v kotu. V
temačni sobi, ki jo je krasila velika ura
in razsvetljevala mogočen ogenj, so si-
roko sedeli prečerni ogljarji, pili v dol-
gih požirkih čaj, pihali predse tobakov
dim, ki se jim je zgrinjal nad glavami
ter zastiral soljo v goste, neprodne
oblake. Ob dolgih zimskih večerih so
je slišalo njih pitje prav do reke, po-
sebnost kadar so zapeli krepko pesem
in poudarili zadnje besede s tako moč-
jo in navdušenjem, da se je stresla stre-
ha nad njimi.

Tukaj so tu di lepo kramljali: tako
na primer: kakšna in kaj je bila Temza
v starih časih, ko še ni bilo fabrik in
ko še ni nihče ni mislil na waterloo ski
most. Nato so v važnih obrazov potima-
li; to pa zato, da bi imel naidebni og-
ljarski naraščaj, ki se je gnetel med
njimi, dober in lep zgled. Nato je vzel
krojač s svečano gesto pipo iz ust ter
začel razlagati — in tako so pili, po-
slušali in se čudili, dokler ni bila ura
deset; takrat je prišla redno krojačica
in odvedla moža domov. To je bilo zna-
menje za splošen odhod in prihodnji
večer se je družba sešla, da se je zopet
na ravno tak način zabavala.

Tisti čas so prinesli čolni, ki so vo-
zili po reki navzgor, negotovo novico
v Scotland-Yard, da je lordmayor za-
grozil podreti stari londonski most in
zgraditi novega. Najprej je vsak mislil:
to je neutemeljeno, neutemo govo-
ričenje, ker v Scotland-Yardu so bili
vsí prepričani, da lordmayor ne kuje
takega črnega naklepa, in če bi ga, bi
vtaknili moža prav zagotovo par tednov
v Tower in potem bi ga obsodili zara-
di veleizdaje.

Nazadnje so pa le morali verjeti in
končno je prinesla neka premogarska
barka težko novico, da so že več lokov
starega mosta zaprli in da res priprav-
ljajo vse potrebno za gradnjo novega.

Kakšno razburjenje se je polastilo
tisti večer duhov v krčmi! Bledi od
razočaranja, so si strmeli oči v oči in
našli v njih odmev viharja, ki je divjal
v lastnih srcih. Najstarejši premogar
je nepobitno dokazal, da bo izginila v
trenotku, ko podero prvo oporo, vsa
voda iz Temze, ostala bo peščena stru-
ga. — In kaj se zgodi z ladjami za
ogljem in premog? — kaj s trgovino Scot-
land-yardsko? — Kaj s prebivalstvom?
— Krojač je še bolj modro kot sicer
zmajal z glavo, pokazal nož, ki je ležal
na mizi in jim nasvetoval, naj poča-
kajo, kaj še pride. On da ne mara iz-
gubljati besed, ampak, če ne pogine
lordmayor kot žrtva ljudske jeze, bo
čudno, čudno!

Čakali so. Čoln za čolnom je pri-
spel, pa še vedno nič novice o usmrti-
vi lordmayorja. Že so položili temelj-
ni kamen za novi most. Nekí vojvoda,
brat kraljice, je vodil ceremonijo. Pre-
teklo je leto in dan in sam kralj je bla-
goslovil dovršeni most. Takrat, ko so
odstranili stari most, so vstali drugo
jutro scotland-yardski prebivalci trdno
prepričani, da bodo dospeli na pedlar-
sko polje čez Temzo, in sicer s suhimi
skornji, zato so se nemalo začudili, ko
so videli v reki natanko toliko vode
kot prejšnje čase.

Ta čudovita zgodba je zelo vplivala
na ljudstvo scotland-yardsko. Eden iz-
med posestnikov jedilnic si je začel pri-
dobivati naklonjenost javnosti in si za-
gotovil goste in odjemalce v drugih
plasteh ljudstva. Pogrnili je namreč
mizice z belimi prtji in naslikal nad vra-
ta, da se dobi tukaj ob tej in tej uri
gorka, sveže pečena gnjat. Napredek
je s hitrimi koraki dospel prav do pra-
ga scotland-yardskega. V Hungerfordu
je nastal nov trg in na whitehallskem
trgu so ustanovili policijski urad. Tr-
govina je rasla v Scotland-yardu.

Videli smo napredek civilizacije in
težko nam je bilo pri srcu. Ali drugi
jedilničar, ki ni maral novotarij, je
prodal od dne do dne manj, dočim se
je njegov kolega lepo povzdignil; zato
sta se pa tudi smrtno zasovražila. Pr-
vaki in odlikaši niso več pili večernega

dekana Lavrenčiča in drugo duhovščino ter vse častite goste, katerih navzočnost nam je pričala, da imamo pristaši Slomškovi zaslombo v vseh slojih slovenskega ljudstva. Za vsakim imenom, ki ga je predsednik omenjal, sledilo je živahno ploskanje, zlasti še za pozdravom, ki je veljal bratom Hrvatom in dekanu Lavrenčiču.

Pozdrav g. dekana Lavrenčiča.

Začetkom opraviči nenavzočnost gospoda knezoškofa, ki krščansko učiteljstvo pisмено najpristrčneje pozdravlja in blagoslovlja. (Živahno ploskanje.)

Gospod dekan nadaljuje:

Slavni zbor!

Zal mi je, da nisem mogel vas pozdraviti že na postaji, bil sem namreč zadržan. Pozdravljam pa vas tu v imenu župnije in dekanije pa tudi kot narodni zastopnik tega okraja. Presrečno pozdravljeni vsi! Posebno pozdravljam pa vas prvence in prvenke, ki ste stali ob zibelki »Slomškove zveze«. Trnjeva je bila vaša pot, a rodila je uspehe in sad. Častno je število zborovalcev »Sl. zveze« in vse preveva duh škofa M. Slomška in z zaupanjem zremo v bodočnost, ker bodri nas zavest, da je ljudstvo za vami in vam z zaupanjem izroča najdražje kar ima to je mladino, ki jo vzgajate v duhu domskem za Boga in milo slovensko domovino. Nasprotniki krščanskega učiteljstva ginevajo v močvirju propadlega časopisja, hlapčevsko služijo gnjočemu liberalizmu, a vas Slomškarje pa naj prešinja duh Slomška v častni in večni blagor milega nam slovenskega naroda. Učiteljem in učiteljicam članom »S. Z.« pa kličem: Slava, slava, slava! (Dolgotrajno odobravanje in živjoklici.)

Nato nastopi zastopnik »Danice« g. Molka, ki pozdravlja zborovalce v imenu »Danice« in drugih akademskih društev. Želi, da bi Bog Zvezo krepčal, da bi dosegla visoke cilje za katerimi stremi. (Ploskanje.)

Poročilo tajnika.

Tajnik, g. nadučitelj Štrukelj izvaja (v posnetku):

Vseh članov šteje letos »S. Z.« že nad 400! Ljudskega učiteljstva je tri četrtine. Ostali člani so duhovniki in profesorji srednjih šol. »S. Z.« ima točasno osem podružnic, snujeta pa se še dve, namreč kočevska in radovljiška. »Slovenski Učitelj« ima nad tisoč naročnikov. Od lanskega obnovega zbora je objavil 47 krajših in daljših razprav. Podružnice so priredile 24 zborovanj z 20 predavanji. Centralni odbor je imel 4 seje, v katerih so se obravnavale raz. interne zadeve, med drugim seveda tudi materialni učiteljski položaj. Zaenkrat ni dosegla »S. Z.« več kakor le 25 odstotkov draginske doklade neoženjenemu učitelstvu, ki se bode v kratkem nakazala. Iz poročila smo nadalje razvideli, koliko in kako delujejo podružnice, kakor tudi posamezni člani na šolskem, na gospodarskem, izobraževalnem polju. Veseli nas dalje tudi, da smo izvedeli, da bodo vnaprej v »S. Z.« vsprejeti le dobri šolniki in odločni pristaši krščanske misli in kršč. življenja. Iz vsega poročila pa naj končno konstatiram, da le »S. Z.« daje garancijo, da se bode naš narod še nade-

lje vzgajal versko - нравno, kar odgovarja § 1. osnovnega šolskega zakona. Iz poročila blagajničarke g. Apolonijske Faturjeve povzamemo, da je imela »S. Z.« 2342 K 46 v prejemkov, izdatkov pa 280 K 99 v, je tedaj 2061 K 47 v prebitka.

Predavanje.

Gdč. Marija Stupca, c. kr. vadniška učiteljica, je nato predavala ne toliko o temi »Slomškov pomen za narodno šolo in vzgojo« ampak ona je segla globlje in je govor prirojila slavnosti primerno. Glavna njena misel je bila, kako naj bi bili Slomškarji vredni Slomškovega duha. Govor je bil tako dovršen, bodisi že po poetički vsebini ali pa po tehničnem prednašanju, da je naše pero nespretno opisati ga. Po pravici je žela vrta naša članica odobravanja in priznanja, ki ga ni hotelo biti konec.

Obravnavna predlogov.

I. Odbor predlaga: Članarina »S. Z.« se zviša na 5 K. Vsak član pa dobi za to tudi »Slovenskega Učitelja«. Predlog je bil nato sprejet z vsemi glasovi proti enemu. Sprejet je bil nato tudi dodatni predlog, da naj vsi voditelji člani »S. Z.« delajo na to, da bode vsaka šola naročena na »Slovenskega Učitelja«.

II. Ker se naša javnost zelo interesira, kdo je član »S. Z.«, zato je odbor predlagal, da naj člani ljudsko-šolskega učiteljstva objavi vsako leto naš žepni zapisnik. Soglasno sprejeto.

III. Postojnska podružnica »S. Z.« je predlagala, naj bi Zveza izdala na novo vsa boljša Slomškova dela, ki so že davno posla. Z ozirom na to, da je o Slomšku, kakor tudi Slomškovih spisov že mnogo izšlo in da se še dobe, je bil predlog na nasvet več. g. kanonika Kržiča odklonjen.

IV. Kranjska podružnica je svoječasno poslala resolucijo radi učiteljskih plač, ki se je izročila klubu poslancev S. L. S., želi pa, da se resolucija utemeljuje na občnem zboru. Resolucijo je v splošno zadovoljnost zelo sarkastično utemeljeval nadučitelj Slapšak, ki je po vsej pravici očital državi, da nas je dala v rejo na deželo, očital naši liberalni stranki, da je imela za učiteljstvo le polna usta fraz in kazal je na dežele, katerih uprava je v rokah krščanskih socialcev, kjer se učiteljstvu bolje godi. Tudi o draginski dokladi se je govorilo, pa po pojasnitvah tovariša Jakliča, se je zadovoljilo. Dalje je kranjska podružnica predlagala, da bi bil vsak naš član tudi član učiteljskega konvikta. Zborovalci pa so ta predlog odklonili in bodo rajši podpirali društvo »Pripraviški dom«, ki skrbi za pošten učiteljski narščaj.

Sprejel se je predlog, da naj »S. Z.« vložil na pristojno mesto prošnjo za polovično vožnjo po železnicih, kakor jo imajo že učitelji na Ogrskem in Hrvaškem.

Med slučajnostmi je bil z velikim navdušenjem sprejet predlog tovariša Jegliča, da imenuje občni zbor »S. Z.« za svojega častnega člana vlč. g. kanonika dr. Jožefa Grudna, ki je ustanovil »S. Z.« in ima zanjo veliko zaslug. (Veliko navdušenje in odobravanje.) Vlč. g. katehet Smrekar pa je z v srce segajočim govorom bodril učiteljstvo za evharistični kongres.

Prezreti tudi ne smemo predlogov tovariša Silvestra, ki je predlagal in prav premišljeno, dobro ter času primerno utemeljeval, 1. da naj bi bili vsi člani »S. Z.«, ali da naj bi si vsaj šteli v častno dolžnost, da pristopajo k »Leonovi družbi«; 2. gospodje srednješolski profesorji katoliških načel se vabijo, da se združijo v okoliščini »S. Z.« v posebno profesorsko sekcijo. Realiziranje obeh predlogov bi našo izobrazbo le poglobilo in razširilo. (Vseslansko pritrdjevanje in odobravanje.)

Gospod profesor Modič je podal nato nekaj pojasnil, s katerimi so bili zborovalci kaj zadovoljni. Radi »Leonove družbe« pa omenja predsednik, da morejo biti ljudsko - šolski učitelji podporni člani.

Zborovalci so nato tudi poslali Nj. Velikaanstvu udanostno brzojavko.

Na predlog tovariša Cirada je obč. zbor brzojavno pozdravil prevzvišene-ga gospoda knezoškofa in dežel-nega glavarja dr. Šusteršiča.

Sklepni govor poslanca Jakliča.

Ob sklepu zborovanja je predsednik Jaklič zahvalil se Kamničanom, ki so okrasili svoje prijazno mesto, da omilijo Slomškarjem bivanje v njem. Zahvali se mestnemu županu dr. Dereaniju, ki je sprejel Slomškarje na kolodvoru, ter deželnemu poslancu gospodu dekanu Lavrenčiču, ki se je zelo potrudil, da je Slomškova Zveza našla v Kamniku tako gorkih src. Dalje je apeliral govornik na zavednost in stanovitnost Slomškarjev. § 1. Zvezinih pravil govori o namenu »Slomškove Zveze«. Taki moramo biti Slomškarji vseskozi. Ako hočemo delati v šoli na podlagi katoliških načel, moramo sami taki biti. Morda je kdo pozabil na § 1. društvenih pravil, a zelo se moti, kdor misli, da je »Slomškova Zveza« organizacija za osebne interese posameznikov! Zavednostni je treba povsod, tu na zborovanjih, v domačem kraju, bodisi sredi ljudi nam nasprotnega mišljenja. Zalibog se še dobi ljudi v naši sredi, ki mislijo, da so dolžni podpirati nasprotni tišk in s svojimi pičlimi groši plačevati »Učiteljskega Tovariša«. (Viharni fej-tlici!) Jaz mislim, da bo od danes naprej bolje, da nobenega več ne bo med nami, ki bi plačeval list, ki je najpodleje pisa! o Slomškarjih. Poseben apetit mora imeti tisti Slomškar, ki požira psovke v »Učiteljskem Tovarišu«. Dobe se tudi med nami tovariši, ki mislijo, da je nujno potrebno iti na zborovanje ok. učiteljskih društev. Ne bodite štafaža liberalcem, kateri se vam posmehujejo takrat, ko zaprete vrata za seboj in odhajate. (Tako je!) V vsako organizacijo se utihotapijo parasiti, ki postanejo nevarni, ako se jih pravočasno ne prežene. Liberalnim tovarišem sem hvaličen, da mi v tem oziru gredo na roko in mi pomagajo očistiti naš kožuh. »Slomškova Zveza« je izdala imenik svojih članov. Te dni šele so liberalni listi »Dan« in »Narod« prinesli to vest in zagrozili, da imenik objavijo. Zaveden Slomškar se taki otročji grožnji kajpada posmehuje. Toda ta grožnja je čudovito vplivala na par parasitov. Neka gospodična je brzojavila svoji materi, da mora preprečiti, da bi njeno ime prišlo v imenik. In uboga mati je dirjala vsa potra po Ljubljani, da bi ja dobila pisarno Slomškove

Zveze. Pred leti je pa ravno tako iskala Slomškovo Zvezo. Javnosti se je ustrašila tudi neka druga in je poslala svojo mater na delo, da se nevarnost prepreči. O neki drugi bi vam povedal lahko cel roman. Prav je, da taki ljudje gredo, samo - prosim, da kolegi v »Učiteljski tiskarni«, ki sedaj kolportirajo hektografiran naš imenik, izbirajo imena teh in jih sprejmo za svoje, kamor spadajo. (Odobranje! Res je!) Nam ni za to, da bi Slomškova Zveza paradržala z velikim številom članov, pač pa hočemo, da so naši ljudje zavedni Slomškarji. (Odobranje.) De-fajte v duhu Slomškovem povsod, v šoli in javnosti, v blagor vsega naroda in svojega stanu. Na veselo svidenje na prihodnjem občnem zboru v Ljubljani! (Živahno odobravanje.)

Skupno kosilo.

Skupni obed se je vršil na vrtu gospoda Krištofa. Tu je vladalo najlepše razpoloženje, katero je še pospeševala godba na lok, veselo petje in mnogovrstne napitnice. Govorili so dr. Jožef Gruđen, ki se je zahvalil za častno članstvo, kanonik Kržič, dekan Lavrenčič, ravatelj Jeglič, deželni poslanec Ravnikar, tajnik Stunker. Nekateri člani so si ogledali tudi mesto in so prav hvalili lepoto istega, kakor tudi gostoljubnost zavednih Kamničanov. Zal, da nam je čas tako hitro potekal. Toda vrli Kamničani naj bodo prepričani, da vtisi in spomini na Kamnik nam ostanejo neizbrisni.

Pismeni in brzojavni pozdravi.

Došlo je tudi na zborovalce 25 pozdrav od raznih društev in veljakov.

Drugi tečaj za izobrazbo bolniških strežnic.

V soglasju s sklepom deželnega zbora kranjskega, ki je naglašal potrebo organizacije bolniške postrežbe na deželi, je sklenila Vincencijeva družba, da priredi letošnjo jesen drugi tečaj za izobrazbo bolniških strežnic. Tečaj se ima vršiti od 15. oktobra do 8. decembra; ima torej trajati sedem tednov. Za prireditve so se določili jesenski meseci, ker se dekleta takrat ložje odtegnajo domu, kakor po leti, ko je mnogo dela. — Kakor pri prvem tečaju, bodo tudi sedaj s teoretiškim poukom, ki ga bodo podeljevali štirje zdravniki, združene praktične vaje v deželni bolnišnici. Udeleženke tečaja bodo dobile brano, stanovanje, vso potrebno skrb in postrežbo pri usmiljenih sestrah v »Marijinem domu« tik cerkve Srca Jezusovega. — Redni prispevki za hrano, stanovanje in druge stroške tečaja bodo znašali 70 K, h katerim je še priložiti vsoto za strežniški kovček z najpotrebnejšim orodjem v znesku 50 K. Odsek Vincencijeve družbe, ki je prevzel prireditve tega tečaja, upa, da mu bode z veledušno podporo slavnega deželnega odbora, raznih denarnih zavodov, društev in drugih dobrotnikov mogoče ustanoviti neko število brezplačnih mest pri tem tečaju in sprejeti nekaj udeleženk za znižano ceno. Seveda se bode to število ravnalo po nabrani vsoti.

Vincencijeva družba s tem opozarja vse merodajne kroge naših slovenskih pokrajin na to podjetje, s katerim se ima zopet storiti važen korak za orga-

piva v Scotland-yardu, pač pa so srkali grog iz brinjevca v restavrantu v parlamentni ulici. Pek, ki je pekel sadne pastete, je sicer še vedno obiskaval staro krčmo, a začel je kaditi cigare, imenoval se je: konditor in tudi časopise je začel prebirati.

Stari ogljarji so še vedno posedali ob starem kaminu, a njih pogovori so bili klavirni: preglasnih pesmi in vselega krika ni bilo več čuti.

In kaj je Scotland-Yard sedaj? Kako so se spremenili stari običaji njegovih prebivalcev? Staro, betžno krčmo so spremenili v visoko, svetlo vinsko klet. Z zlatom so pozlatili napis, ki se ves bahat ščeperi zunaj in še celo sveta poezija je pomagala dokazati da

»največ veselja da sok trte zlate; če je preveč, ograj se drži, brate!«

Krojač je obesil v svoje okno površnik, ki je kazal na sebi vse znake bogve kakšne inozemske mode. Celo židani gumbi so bili našiti in ovrtniki in našitki iz finega krzna. In mojster krojač si je našil ob zunanji strani hlače širok pas; tudi njegovi pomočniki — sedaj ima pomočnike — so sedeli v taki uniformi na krojaški mizi, ko sem zadnjič šel mimo.

Na drugem koncu se je v mali hišici utaboril čevljar. Zgoraj je prizidal eno nadstropje in sedaj prodaja wellington-čevlje, — kdo je vedel pred leti za take čevlje? — Pa tudi damski kro-

jač je odprl delavnico, in sicer prav v sredi hiš; no, mislili smo: sedaj bo že vendar enkrat teh novotarj konec — Kaj še? Prišel je celo zlatar, ki ni samo prodajal zlatih prstanov in bakrenih zapestnic, ampak obesil je pred vrata plakat: »Tukaj se zbadajo luknje v ušesa!« Pri ženskem krojaču je služila mlada dama, ki je imela celo žepa na predpasniku, in krojač je oznanil ljudstvu, slavnemu občinstvu, da lika in popravlja hlače.

Sredi teh prememb in hrupnih novosti pa je ostal starček-samotar, ki mu je žal, da ni več tako kakor prejšnje čase. Ne občuje s človeškim rodom; sameva na klopi ob zidu, ki je obrnjen na whitehallski trg in opazuje molče, kako se igrajo njegovi gladki, dobro rejeni psi. To je genij scotland-yardski. Leto za letom je šlo čez njegovo teme in če je bilo lepo ali slabo vreme, če miraz, vročina, če mokro, če suho; če toča, če dež in sneg — on sedi vedno na svojem mestu. Beda in pomanjkanje sta se zakusala v njegove poteze, telo mu je uklonila starost, glavo so pobelili dolgotrajni trudi, pa vendar sedi dan na dan tam in misli mu hité v sive dalje prešlih dni...

Čez nekaj let — in zgodovinar nove generacije bo morebiti prebiral zarumenelo kroniko trpljenja in strasti, ki so majale svet tistih časov, morebiti bo preletel z očmi te strani, ki sem jih pravkar napisal — — —

Leberaln rodalubi in september pir.

»Salamihlska uručina je začela pritiskati. Men že čez brada dol maha jezek ud same žeje!« začel je lamentirati moj prijatelj iz Zagurja, ke je prilezu na kuludvor iz tistga kurenka, ke mu praua mi, ke nisma nč bulšga nava-jen, vagon in se ubesiti men, ket sojmo starmo prijatle, na urat.

»Nekar ne zamerj, Franci; sej jest nism uržah, če je takia uručina; putrpet uš holt mogu, kokr sa mogl putrpet leberaln deželn puslančci, ki jh je še bl uručina unkat kuhala, ke jm je gespud deželn glavav puvedu zavle Ribnikar-juga Dolfeta, kuku in kaj.«

»Oh, Pepe, sej trpim; sej videš, de trpim! Puglej, ud usacga lasa m visi ena kapla; zatu pa mislem, d sm uredn tulk usmilejna, de me peleš u kašna štarija na ena al dve krugelce pera. Leberaln puslančci sa s ga gvišn tud unkat pu tistmo udgovore gspuda de-želnga glavarja prvušil in s puskuš tista uručina iz peram pregnat.«

»Jest na um trdu, de s ga nisa prvušil in tud ud tebe na pugervam, de b še zdey naprej žeja trpou in uručina prenašu, ke mama pousod kamer pugledaš kašna štarija. Če se res na moreš več zavle žeje pu konc držat, u ta nar bulš, če stopma kar ke la čez cesta u hutel »Južn kuludvor«. Tam uja mel gvišn dobr per, ker ajzenponari zaha-jaja.«

»Men je use glih u kera štarija me uš pelu; ampak tulk t puvem, de ket rodalub z dežele na pukusem pera iz kašne nemške pirprajarije, pa magari če ud žeje prec dol cepnem. Vi, Iblat-čani mate, kar se tega am tiče že bl kusmata vest. Kedr vam ker glih prou salamihlsk na kudi uku stop tekat za-ženete larma, de se pu cel Austri šliš; pol se še ene šternajst dni zmrdujete in nazadne je pa spet use pu ta starem. Mi, rodalubi z dežele sma pa tr te reč že bi cimperlil in pu pravie puvem, de ud tistga nasrečnga dvejsetga septem-bra še nism pukusu nemškega pera in če b m ga kdu pu sil u usta uliu, pa če b biu še tku žejen, b ga raj vn plunu kokr pa dol pužeru.«

nizacijo bolniške strelže na deželi. Pred vsem so poklicana naša društva: Vincencijeve konference, Mar. družbe, ženska društva, tretji red, da se zavzamejo za to delo krščanskega usmiljenja, izberejo sposobna dekleta in jim z denarno podporo omogočijo udeležbo pri tečaju. Pa tudi javne korporacije: politične občine, zdravstvena okrožja, morajo podpirati naše socialno delo, ki meri na to, da se počasi odpravi silna beda in zanemarjenost, kateri so navadno pri nas prepuščeni bolniki, in da se varuje najdražji kapital, ki ga ima dežela — človeško zdravje in življenje. Drugod je organizacija bolniške strelže že mnogo bolj napredovala kakor pri nas. Posebno veliko so v tem oziru storile: Bavarska, Nižja Avstrija, Štajerska, Tirolska. Potrebno je, da se tudi pri nas glede bolniške postrežbe s poukom in zgledom dvigne izobrazba našega ljudstva.

K strežniškemu tečaju se sprejemajo dekleta (tudi vdove ali žene) med 25. in 35. letom, ki se hočejo posvetiti bolniški strelži v svojem okraju. Prednost imajo tiste, ki so že večje kuharje ali že imajo nekoliko spretnosti v bolniški strelži. Prijave se sprejemajo do 1. oktobra.

Vse doneske, darove in prijave sprejema tajnik pripravljalnega odbora g. Henrik Peternel, deželni računski revident, Ljubljana, deželni dvorec, v pritličju.

Za pripravljalni odbor:

Dr. Josip Gruden, predsednik; dr. Ivan Dolšak, deželni zdravstveni tajnik, strokovni vodja tečaja; Andrej Gassner, veleindustrialec; I. N. Röger, ces. svetnik; Avguštin Zajec, računski oficijal; Henrik Peternel, deželni računski revident; J. Tejkal, železniški uradnik v p.

Blejski liberalci.

Liberalci so ljudje posebne vrste. Tem ne ustrežejo nikoli. Zabavljali, jamrali in prerokovali ti bodo, če jim zidaš tudi zlate gradove v oblake. To velja v polni meri o zagrizenem ostanku blejskega liberalizma.

Vsak, kdor ni gluhi in slep, ve, da je ravno naša stranka v zadnjem zasedanju za Bled in okolico največ storila. Lahko rečemo, zasedanje se je prav za prav vršilo edino le v korist, pomoč in rešitev najlepšega dela naše kranjske dežele — Bleda. Hidrotehnična naprava, električna luč, »Završnica«, nadalje zaželeni vodovod iz studenca Zmrzljek — so naravnost življenjskega pomena za Bled. Bled brez elektrike, razsvetljave in vodovoda ne more imeti sploh nobene prihodnosti. Brez teh dveh naprav postane žrtev tujega kapitalizma. To stoji.

Res je sicer, da so bile zadnje sezi-je — izvenzemski lansko — skrajno neugodne, tudi današnja finančna kriza mnogo upliva, da Bled nima toliko goslov, kakor bi bilo pričakovati, vendar je, to stoji, zadnji in edini vzrok, ker nima moderne za tujski promet neobhodno potrebne električne razsvetljave. V vsakem svetovnoznane letovišču je električna luč in pa dober vodovod prva zahteva.

Ali ni torej nečuvstvo, da so v zadnjem zasedanju deželnega zbora ravno slovenski liberalci, toraj pristni pristaši in prijatelji blejskih liberalcev soglasno glasovali proti Završnici, to-

rej proti električni razsvetljavi na Bledu?

Ali je to delo za narod? Ali se tako interesi blejskih hotelirjev, gostilničarjev, posestnikov vil, ki so navezani na tujce, rešujejo? Presojajte sami, pa tudi vsi oni, ki slepo drve za to plesnivo stranko.

In ko je bil na dnevnem redu — blejski vodovod, kako so se zopet liberalci ujedali in modrovali, češ, da se je prehitro rešil.

Za Boga, če gori in je sila, je treba hitro pomagati. Saj vendar vsi vemo v kakem žalostnem finančnem položaju danes Bled stoji. Če človek pogleda v zemljiško knjigo, se naravnost prestraši in vpraša, ali bomo mogli zmagati? Finančna oblast ne prizanaša. Fiscus semper rapax. S čim plačati davke, s čim obresti?

Koliko stanovanj, koliko vil je letos praznih! In če prašajš zakaj, dobiš odgovor, ta in oni se je zgasil, in bi bil ostal, toda, ker nimamo vode v vili, je odšel drugam, največ na Koroško, kjer imajo vse moderne naprave.

Zopet toraj — eklatanten dokaz, da nima Bled tujcev je — pomanjkanje vode.

Blejci, ali so torej to Vaši prijatelji, ki zabavljajo čez nas in našo stranko, zato, ker Vam hočemo hitro pomagati, zato, ker smo za električno luč dovolili 2 milijona kron in za vodovod brez razprave v odseku takoj 650.000 kron?

Da so liberalci glasovali proti električni napravi in zabavljali, da prehitro rešujemo blejski vodovod, je naravnost škandal. Ti ljudje ne umejo gospodarskega vprašanja, nimajo ne razuma, ne srca za naše ljudstvo in lepoto naših krajev!

Najlepše pa sedaj pride! Na Bledu so si snovali hotelirji: »Društvo lastnikov hotelov in zdravniških naprav«. Društvo ima biti po pravilih nepolitično. Nimamo ničesar proti društvu, če bi bilo res nepolitično. Toda dejstvo kaže, da ni temu tako. V odboru so večinoma le ostanki blejskega liberalizma — drugih je malo.

To društvo je sklenilo poslati posebno deputacijo do ministra za javna dela ekselence Trnka na Bledu in ga prositi pomoči. Toda v svoji modrosti so sklenili naprositi kar tri poslance — seveda, da se pokaže značaj liberalca — povabili so zastopnika ljubljanskega mesta poslanca dr. Ravniharja ter v clepšavo še našega Pogačnika in Pibra.

Jasno je, da se zadnja dva nista udeležila ne seje ne deputacije, ker je vendar vsakemu otroku znano, da je politično netaktno povabiti dr. Ravniharja, ki nima tu nič opraviti in ni v prav nobenem stiku s tujskim prometom v deželni zvezi, ne v lokalnem društvu na Bledu. Blejski liberalni hotelirji prosijo pomoči pri stranki, ki je proti električni razsvetljavi in vodovodu na Bledu! Ja, gospodje, ali ste res ob pamet? Da bi tega ne vedeli, si pač ne moremo misliti.

S. L. S. bo seveda brez vsake liberalne primese korakala dalje po začrtani poti v povzdigo, rast in pomoč našega najlepšega slovenskega kraja — ljubljene Bleda, njegovih poštenih prebivalcev, ne oziraje se, je li to liberalcem všeč ali ne.

»Tu je lepu ud tebe, Franci! kar se tega am tiče, te morm že puštat. Al pr nas je drač, pr nas u Iblan. Mi ta reč na uzamema tku za resn gor, kokr b edn sodu, če šliš naš razsajajne. Mi holt zatu razsajama, de pukažema iz tem soj rodalubje in naprednast. Luba duša, iz kmu čma pa pukazat svete, de sma napredn Sluvenci?! Na nos nima nubedn zapisan, de je napredn rodaljub, kokr veš. Iz sojem rodalubnem dajnem? Pe na z luč! Pestima raj tu! Astn, če misleš, de b s iz nemškem peram na mogla žeja pugasit, pa se pumujiva mal in stopva ke du »Narodnga duma«, sej ni glih tku deleč. U »Narodnmu dume« uva pa gvišn pustrežena iz peram iz kašne sluvenske pirprajarije, ke u »Narodnmu dume« ne morja predajat že zatu ne nemškega pera, ke je holt »Narodn dum« in pa ke je bert edn ta nar huišeh Sluvencu, predsednk »Slauca« in Buhve kua še use.«

»Astn pa pejma! Jest um že soja žeja tud du »Narodnga duma« prnesu, če prou tešku. Pa za narudnast člouk že žiher kej putrpi.«

In šla sma; pu pot sma se pa mečila use sorte nove in stare reči, tku de nama je tku hitr čas meniu, de še zamerkala nisma, kdaj sva stala pred »Narudnem dumam«.

»Ti, Pepe! Pa jest um use glih preh prašu, kašn in čegau per točja, predn

ga uva naročila, ke Iblančani ste en čudn folk in vam ni prou nič za zaupat, de b nazadne še u »Narodnmu dume« na tučl kašn septembr pir«.

»Buh na prazen, de b kej tacga prašu! Veš, de b se berte, ke je tak hud Sluven, tu tku fržmagal, de b naj znou nazadne še vn lifrat. Lepu te prsm! »Narodn dum« pa september pir! Kua t u glava ne pade! A s prsmojen?«

»No, no; nekar se preveč na žen! Pa na bom, no pa na bom prašu. Sam hitr not stopva, ke jest sm že tku žejen, de se m kar nuge šebeja!« In prjeu me je za pud pajzdha in me uleku iz saba u štarija, zravn se je pa tku frdehtik režu, de sm s že kar naprej mislu, de ma kašne muhe u glau.

Ke stopma notr in nama prteče kelnarca nasprut, ke glih ni mela nubenga za pustrēt, pa ta mrcina ud enga Francina — jest mu na morm dobr rečt — ta peru praša kelnarca, kašn per da maja, če prou je men ubluhu, de me na u plameru iz takmo uprašajnam.

»Čist frišn; glih zdela sma ga nastau!« pusemhlala se je kelnarca tku srčkan, de sa m kar skumine stupile u zube.

»Tu že verjamem, pa jest tku mislem, iz kere prajarije ga mate?«

»Prajarija »Unlon« nas zalaga iz nim, kokr use ta bulš sluvenske štarije u Iblan, u kere zahaja naša sluvenc-

Tedenski pregled.

Deželna vodnoelektrična dela na Završnici si je 7. t. m. na povabilo deželnega glavarja dr. Sustersiča ogledal ekselence minister Trnka z večjim spremstvom. Minister Trnka, ki slovi kot najodličnejši strokovnjak na polju tehnike, se je po natančnem pregledu načrtov in del nad vse pohvalno izrekel o tem podjetju dežele kranjske in povdarjal, da ga veseli, da Kranjska v tem oziru kaže pot vsem drugim avstrijskim deželam. Minister je izjavil, da bo to akcijo kranjske dežele vedno rad po svojih močeh podpiral. — Prvo kranjsko združeno elektrarno so minolo nedeljo blagoslovili in otvorili v Sorici na Gorenjskem. Nova elektrarna je delo 16 pogumnih posestnikov, ki so se združili v električnostnoji zadrugi. Električna naprava služi deloma za razsvetljavo, deloma pa za obrat poljedelskih strojev in mlina. — Ministra Trnka in Dlugosz, ki sta ob letošnjih počitnicah prišla na Bled, sta 2. t. m. bila vrh Triglav. — Minister Dlugosz je ob svojem odhodu z Bleda 4. t. m. zelo pohvalil lepoto naše Gorenjske in obljubil, na vso moč podpirati prizadevanje, da gorenjska stran z Bledom dobi preprosto telefonsko zvezo. — Avstrijski državni zbor bo baje sklican 20. oktobra; delegacije pa bi imele začeti zborovati že 23. septembra. Vmes bo zborovalo tudi nekaj deželnih zborov. — Sv. oče Pij X. se je z vso odločnostjo zavezal za Indijance v Peru, katere razne evropske kapitalistične družbe na nezasišan način izrabljajo, trpinčijo in pobijajo. Pij X. je južnoameriškim škofom poslal posebno pastirsko pismo, v katerem jih poziva, naj z vsemi močmi nastopijo v obrambo Indijancev. — Naslov profesor bodo mogle odslej v Avstriji dobiti tudi ženske učiteljske moči na dekliških licejih. — Izla m je v naši državi dobil postavno priznanje kot verska družba. — Naša vojna uprava je lani prekoračila proračun za 64 milijonov kron. — V obrambo istrske obali namerava baje mornarična oblast na raznih točkah postaviti velike stacijske vojne ladje. — III. zlet češkega Orla se 11. t. m. vrši v Kroměřižu. Čehi imajo sedaj že nad 10.000 članov in članic Orla. Za izlet v Kroměřižu se je priglasilo 4000 Orlor v kroju, za telovadbo pa 1500. — 30.000 naročnikov je s 4. t. m. dosegel naš ljudski list »Domoljub«. Slava! — Za most čez Krko pri Straži je ministrstvo za javna dela dovolilo 30.000 K državne podpore. — Novo planinsko kočjo so 4. t. m. otvorili na Vršču med Prisojnikom in Mojstrano, 1630 m visoko. — Na Blejski Dobravi je bruhnil na dan gorak žveplen vrelec. Veščaki bodo preiskali, če je primeren za zdravilne kopelji. — Kočevska pošojilnica je sklenila likvidirati; a treba bo napovedati konkurz. — Podzveza Orlov za Koroško se je 4. t. m. ustanovila v Celovcu. — Za župana v Celovcu je bil zopet izvoljen dr. Metnitz. — Slovensko čebelarstvo za Spodnji Štajer priredi od 15. do 19. septembra letos čebelarstvo razstavo. — V ljubotemskem trgu grade vodovod. — Novo orožniško poveljstvo se ustanovi v Mozirju za sodna okraja Vransko in Gornji grad. — Nemci so kupili Kröllovo kmetijo v Cirknici pri St. Ilju v Slov. goricah. — Novo luteransko cerkev nameravajo zidati v St. Ilju v Slov. goricah. — Toča je opustošila Haloze; prizadeti so zlasti kraji od Ptujске gore čez Sv. Barbaro, Zavre, Rogatec, Zetale, Črmožiše do hrvaško-stajerske meje. — Toča je potolsko v Birkfeldu na Srednjem Štajerskem. — Oblak se je utrgal nad Konjicami; škoda na cestah in polju je velika. — Strela je udarila v skedenj pri Čecku v Tokačevem blizu Rožavke Slatine ter omamila gospodinj in dva čevljarska vajenca. Zeno je Čeck se rešil iz gorečega skednja, dečka sta pa zgorela. — Toča je pobila v Stožiču pri Podbrdu na Goriškem. — Toča je pobila Trško goro in vse polje do Novega mesta. — Na Krnu nad Kozjakom na drežniški strani so minolo nedeljo vojaki alpinci trgali očišče (planinke); pri tem je vojak Anton Pirč, doma iz Nove vasi pri Mariboru, padel 50 m globoko in se ubil. — Vlaka je raztrgal skladiščnega delavca Henrika Petriča v Kmitfeldu. — Požar je 29. m. m. v Hinjah uničil petim posestnikom osem poslopj; zažgali so otroci. — Velik požar je 7. t. m. razsajal v vasi Klečec, občine Žužemberk; sedmim gospodarjem so pogorele štiri hiše, 16 gospodarskih poslopj in 12 shramb z vsem, kar je bilo v njih. Škode je krog 20.000 kron, za varovalnina je le nizka. — Umrla so: v Radečah pri Zidanem mostu vpokojeni župnik Vincenc Kolar. Nahajal se je na počitniškem potovanju ter ga je tu dohitela nenadna smrt;

v Hočah pri Mariboru šiletni Josip Rojko, odlični pristaš S. L. S.; v Loku pri Zidanem mostu Anton Kajtna, šolski načelnik in bivši dolgoletni župan; v Smolniku pri Puščavi (na Štajerskem) mnogoletni občinski tajnik Ivan Lamprecht; na Vranskem 21letna gdnca Marija Lukman, sestra letošnjega novomestnika Franca Lukmana in sorodnica profesorja dr. Fr. Lukmana v Mariboru; v Smartnem pri Celju veleposestnik Franc Ramsak, star 66 let; v Gradcu vpokojeni poštni kontrolor Franc Lončar; v graški bolnišnici 15letna hčerka Ljudmila celjskega mesarja Ljudevita Koserja; v Sevnici ob Savi šiletni vpokojeni inženir Anton Smreker. — Velika rudniška nesreča se je pripetila v Bochumu na Nemškem; 8. t. m. je ob 11. uri dopoldne nastala strašna eksplozija, vsled katere je nastal požar in se je velik del rova porušil. Po zadnjih vesteh je mrtvih 140 rudarjev. — Na kozah je obol el nek moški na Dunaju. — Iz mrhovine, ki jo je dobival z Ogrskega, je mnogo let delal klobase in prodajal graški prekajevalec mesa Ludovik Farendi. Nedavno so njegovemu nečednemu poslu prišli na sled in ga zaprli. Da je moral imeti mnogo na vesti, kaže to, da se je sam sodil in se v zaporu obesil. — Velik požar je v Peterburgu uničil del mesta Petrovski Ostrov; pogorela je med drugim palača Petra Velikega s številnimi dragocenimi zgodovinskimi spominiki. Skupna škoda znaša veliko milijonov.

Godovi prihodnjega tedna.

11. ponedeljek: 11. pobnik. Tiburcij, muč.
12. ponedeljek: Klara, dev.
13. torek: Hipolit in Kasijan.
14. sredo: Evzebij, spoz.
15. četrtek: Vnebovz. M. D. (Vel. Smaren).
16. petek: Rok, spozn.
17. sobota: Liberat, muč.

Tržiške novice.

t Volitev župana. Včeraj, v petek, je bil za naš trg zgodovinski dan. Po nekaj stoletjih je zasedel županski stolec Slovenec. Volitev je vodil v navzočnosti gosp. okrajnega glavarja Schitnika starosta odbornikov g. tovarnar Gassner. Izvoljen je bil s trinajstimi glasovi (pet Nemcev je oddalo prazne glasovnice) pristaš S. L. S., g. tovarnar Franc Uršič, iz znane narodnokatoliške rodbine Kajetanove. Za županova mestnika je bil izvoljen z vsemi 18 glasovi naš somišljenik g. Ludovik Grasmaier, za občinske svetovalce gg. Franc Deu, Matija Marinček in Jožef Klotutar. G. župan se je zahvalil za izvolitev in obljubil strogo objektivnost vsem strankam nasproti. G. tovarnar Gassner se je zopet pritoževal nad »krivičnim« volilnim redom, ki ga je napravila S. L. S. in se zahvalil odstopivšemu g. županu Maljlyju in občinskim svetovalcem Goekna in Bortolottiju. Končno je storilo novoizvoljeno starešinstvo obljubo vpricho g. glavarja, ki je v krasnem nagovoru obljubil svojo pomoč občinskemu odboru in priporočal gradbo toli potrebne klavnice in nove šole, oziroma temeljite poprave sedanje, da bo odgovarjala vsem zdravstvenim zahtevam.

t Shod kmečke zveze se je vršil minolo nedeljo v gostilni pri Kerinu. Določlo je lepo število kmetov iz Doline, Loma in šentanske doline. Na shodu je govoril deželni poslanec gosp. župnik Piber o delovanju deželnega zbora v korist kmečkega prebivalstva, zlasti o pašnikih, ki so tudi za našega kmeta velikega pomena. Po shodu so volilci izražali gospodu poslancu razne želje. Shod je soglasno izrekel g. poslancu zaupanje in zahvalo za poročilo.

t Izleta tržiškega Orla v Velesovo se je udeležilo dne 4. t. m. devetnajst Orlor v kroju. Odsek izreka g. župniku Brešarju zahvalo za vso naklonjenost, ki jo je pokazal izletnikom.

t Vojaški nabor za tržiški sodni okraj bo v ponedeljek, dne 19. t. m. pri Bastelju.

t Nesreče. Prste je polomil stroj v Matlyjevi strojni delavcu Antonu Golob. — V papirnici Molline je voz nevarno poškodoval delavko Močnik. — Delavca Ivana Bedino je žena spremljala v bolnišnico. Na kolodvoru v Ljubljano ji je umrl. Prepeljali so ga v mrtvašnico k sv. Krištofu. — Prva dva ponesrečenja se nahajata v ljubljanski bolnišnici. V enem tednu kar trije žalostni dogodki.

Idrijske novice.

i Premeščen je iz Idrije v Most (Brux) na Češkem c. kr. rudniški nadkomisar Klem. Penc. Gospod nadkomisar bo zapustil tukaj najboljše spomine na svoje delovanje. Pod njegovim vodstvom je bil Jožefov šaht vse pravno in moderno preurejen. Delavci so se brez razlike stranke vedno z upanjem nanj obračali. V službi je imel precej prilik, zlasti ko je v jami par let nagajala voda. Premagal pa je vse težave. Leta 1911 je bil izvoljen v drugem razredu za občinskega odbornika ter se je v odboru pridružil klubu Slovenske Ljudske Stranke. Obilo uspehov tudi na novem mestu!

i Vlomili so donleže še neznani tatovi ponoči od 6. na 7. avgust v pušico pri znamenju »Marije Pomagaj« v vižah poleg gospodinske šole, v pušici

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

je utegnilo biti kaj vinarjev čez krons. Tatovom pridejo gotovo na sled, ker ne stoji znamenje v kaki samoti, ampak sredi hiš.

i Razgovor za trasiranje železnice Škofja Loka—Ziri se je vršil dne 7. avgusta v občinski hiši žirovski. Prišli so k razgovoru zastopniki vseh krajev med Škofjo Loko in Idrijo. Od c. kr. rudniške direkcije sta bila navzoča rudniška svetnika Pirnat in Šotola. Sestavil se je odbor, v katerem so zastopani vsi kraji med Soro in Staro Loko ter Zirci. Za Poljansko dolino bi bila železnica velika dobrota. Kaj pa Idrija, ali pride kdaj na vrsto?

i Velik vihar je bil v Idriji in okolici dne 7. in po noči 8. avgusta. Treškalo in grmelo je od sile in kar naprej. Strela je udarila v sredo zvečer ob pol 7. uri v Čekovniku v hlev posestnika Jakoba Črnolagar in mu ubila par volov. Moža obiskuje nesreča za nesrečo. Ubija vola sta bila vredna 800 K. Strela je bila vodena ter je predrila skozi zid, vžgala ni.

i Avtomobil Sicherlov vozi po temle redu: Izpred kolodvora v Logatcu odhaja zjutraj ob 7. uri in popoldne ob 2. uri 20 minut ter prihaja v Idrijo ob 8. uri 40 minut zjutraj in ob 4. uri popoldne. Iz Idrije odhaja ob 9. uri popoldne in okoli 5. ure popoldne ter prihaja na kolodvor v Logatcu ob pol 11. uri popoldne in okoli 7. ure zvečer. Avtomobil ima dvojno voznino. Pri šoferju in v zaprtem kupeju se plača za vožnjo eno postajo 1 K 50 h, dve postaji 250 K, tri postaje 350 K. Postaje so: Idrija, Godovič, Hotedršice, Logatec. V Idriji se ustavlja pred Didičevim hotelom in »Pri Črnem orlu«. V Logatcu se ustavi na željo blizu glavarstva in pred Kramarjevim hotelom. V oddelku za blago so tudi sedeži ter stane vožnja eno postajo 1 K, dve postaji 1 K 50 h, tri postaje 2 K. Sedaj imamo avtomobilsko zvezo z vsemi bolj rabljenimi vlaki. Kdor gre iz Ljubljane zjutraj s poštanim ali brzovlakom, bo ob 8. uri 40 minut že v Idriji, in kdor želi rabiti dopoldanski brzovlak na Dunaj, odpelje se iz Idrije lahko šele ob 9. uri. Petkrat iz Idrije, petkrat v Idrijo — je že nekaj! Če bi prišlo kdaj še do avtomobilske zveze s Sv. Lucijo, bomo pa že precej na dobrem.

i Živinozdravnika od marca 1. 1908 nismo imeli. Pri zadnji občinski seji dne 26. julija je prišla ta zadeva kot ena glavnih točk na dnevni red. Sprejet je bil predlog: K plači deželnega živinozdravnika s sedežem v Idriji prispeva deželni odbor letnih 1000 kron, mestna občina pa 1200 kron. Razen tega mu občina da še 800 kron na leto, da bo deželni živinozdravnik opravljal posle tržnega nadzornika.

Jeseniske novice.

j Visoka gosta. Pretekli teden sta se peljala z avtomobilom ministra Trnka in Dlugosz prav do Sv. Križa v Rovtahu, odkoder sta šla na Golico. Ne vemo, če je bil že kdaj avtomobil pri Sv. Križu, ki leži 900 m nad morjem. Ministroma je silno ugajal divni razgled z naše lepe Golice.

j Vojaki. Pešpolk vitez Milde št. 17 (naši kranjski fantje) bo kantoniral na Jesenicah prihodnji teden. V nedeljo, dne 18. avgusta, ob priliki rojstnega dne presvetlega cesarja, bo imel sveto mašo na prostem.

j Romanje in izlet na sv. Višarje priredi ženska in dekliska Marijina družba ter ženski odsek delavskega društva v četrtek, dne 15. t. m. Odhod z Jesenic ob dveh popoldne, povratek v petek, 16. t. m., popoldne. Dekleta in žene, pridružite se!

j Osebné izpembe. Odšel je z Jesenic g. kaplan Ivan Šesek na svoje novo mesto v Kočevje. Delavsko društvo se je preteklo nedeljo zvečer od njega prav srčno poslovilo. Na njegovo mesto je došel g. Matej Zbontar s Koroške Bele, katerega prav tako srčno pozdravljamo!

j Do velike misli se je povzpел zadnjo soboto »Narodov« dopisnik, ki trdi, da »Slovenec« zato napada Pongratza, »da bi prestopil v falirano klerikalno stranko«. Kolosalna misel! Naj se gospodje liberalci nikar ne bojijo zanj, mi jim ga privoščimo, ker ne maramo, da bi v naši stranki tako rogovili, kakor je v liberalni. To je edina zasluga, ki jo ima Pongratz v svojem nesrečnem političnem življenju; pa smo mu zanj tudi hvaležni. Zato ga prosimo, naj ostane tam, kjer je. Ako pa se ga včasih nekoliko dotaknemo, storimo to le iz usmiljenja, ker tako milo o sebi toži, češ, »da je tako brez sledu izginil z jeseniškega političnega obzorja, kakor Hribar z ljubljanskega magistrata«. To so njegove besede! Ako se ga torej včasih nekoliko spomnimo v politiki, mu izkazujemo le veliko uslugo, katere od nas ni nikdar zaslužil. Pa naj

bo, ker še vedno rad nekoliko porogovili!

j Liberalci na Koroški Beli so še sedaj tega mnenja, da bi bili lahko obstruirali volitev tamošnjega župana. Ker so jih naši poučili, da po novem volivnem redu to ne gre več, pa vpijejo po »Narodu«, da se naši manj spoznajo na postave, kakor Šroncova Mina. Mi pa pravimo, da je Šroncova Mina pravi jurist per excellence v primeri z našimi liberalci!

Družinska pratika za leto 1913 je ravnokar izšla

z zelo raznovrstno, zanimivo vsebino in mnogimi slikami. Dobiva se skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v »Katoliški bukvarni«, prodajalni »Katol. tisk. društva«, dalje v trgovini Anton Krisper, Vaso Petričič, F. M. Schmitt in Iv. Korenčan; v Trstu: prodajalna »Katol. tiskov. društva«. — Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih pratik.

Štajerske novice.

š Celje. Jutri v nedeljo bo mil. g. knez in škof blagoslovil krasno prenovljeno cerkev oo. kapucinov. Cerkev je zelo povečana in jo je krasno preslikal italijanski slikar Berti. Blagoslovljena bosta nadalje dva krasna kame-nita oltarja v stranski kapeli, katera je izdelal kamnoseški mojster Čamernek v Celju. Pred cerkvijo je vse krasno okrašeno z mlaji in vencji. — V Celju zboruje danes in jutri v nedeljo Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev.

š Zopet se je streslo! Slovenci so zopet naskočili eno nemčursko trdnjavo v najbližji mariborski okolici. Pri občinskih volitvah 8. avgusta v občini Gradišče, župnija Sp. Sv. Kungota so naši pristaši naskočili nemčursko trdnjavo tako spretno, da so se nemškutarjem hlače tresle. Natančneje prihodnje.

š Velik mladinski shod se vrši v nedeljo, dne 1. septembra na Čreti pri Vranskem. Govorita gg. poslanec dr. Korošec in profesor dr. Hohnjec.

š Jutri v nedeljo vse v št. Jur ob južni železnici! Vrši se tam velika Slovaška slavnost Orlov. Spored slavnosti je sledeč: 1. Sprejem gostov na kolodvoru (prihod vlakov: iz Celja ob 9. uri 55 minut, iz Maribora ob 10. uri); 2. ob pol 11. uri pridiga in sveta maša (pridiguje organizator mladine, vlč. g. dr. Hohnjec); 3. ob pol 12. uri slavnostno zborovanje štajerskega Orla v dvorani Katoliškega doma; 4. ob pol eni uri obed v določenih gostilnah; 5. po večernicah nastop in telovadba štajerskih in kranjskih Orlov na travniku posestnika F. Gerzina; 6. ljudska veselica, govori, godba, petje in druge zabave. — Slavnost bo največja, kar se jih je kdaj vršilo na Spodnjem Štajerskem.

š Nova nemška šola v Pesnici, za katero se zbira denar od lanskega leta, je baje gotova stvar, ker je obljubil šulferjan svojo pomoč. Zidala se bo prihodnje leto na posestvu Jožefa Hojnik v občini Ranca pod imenom »Otto-kar Kernstock-Schule«. Pristnih nemških otrok bo tukaj komaj za eno šolsko klop.

š Razpis učiteljskih služb na ljudskih šolah v političnem okraju Celje. Na drugem razredu v Letušu, III. Kr. razr., Kr. šolski svet Braslovče, mesto nadučitelja; na III. razr. v Pristovi, III. Kr. razr., mesto učitelja ali pa učiteljice; na 4. razredu na Rečici, II. Kr. razr. mesto učitelja s prostim stanovanjem; na 3. razredu na Dolu, III. Kr. razr. mesto učitelja definitivno ali pa proviziorno. Pravilno opremljene prošnje do 10. septembra 1912 na dotični krajni šolski svet.

š Zmaga. V Sromljah pri Brežicah so pri občinskih volitvah dne 7. avgusta zmagali na celi črti pristaši S. L. S.

š Električna centrala v Ptuj. Električno centralo, ki bi imela 65.000 konjskih sil, bodo napravili na Dravi med Ptujem in Ormožem. Električno hočejo rabiti za celo Štajersko in napraviti nje prenos na 240 km daljave s 110.000 volti napetosti. Ustanovilo se je društvo Petovia za izrabo te velikanske vodne sile.

š Smrtna kosa. V Vojniku pri Celju je umrl g. Franc Majcen, p. d. Luks, v 67. letu starosti. Bil je zvest naš somišljenik. — V St. Jurju ob Taboru je umrla posestnica M. Košenenc.

š Umrl je v vranski župniji 6. avgusta 82letni Gregor Kars. Rajni je bil kljub svoji starosti vedno zelo vnet pristaš S. L. S. in je ob zadnjih volitvah daleč s hribov prišel na volišče za našega kandidata in še celo agitiral je za dr. Korošca. N. v m. p.!

š Turistovska sezona v Savinjskih planinah se letos jako živahno razvija. V kamniški koči in Frischaufovem domu je bilo že nad 150 obiskovalcev, tudi v Kocbekovi koči okoli 50. Nale-teli smo v gorah že na Čehe, Hrvate, Nemce in Slovence. Veselo je, da so se začeli za naše gore zanimati tudi Hrvatje.

š Mariborske novice. Ustanovitve sadnega kartela za Sp. Štajersko. V Mariboru se je vršil sestanek trgovcev s sadjem. Izrazili so nekateri misel, da bi se ustanovil za Sp. Štajersko s pomočjo enega denarnih zavodov v Mariboru sadni kartel za Sp. Štajer. Ta denarni zavod bi oskrboval ves denarni promet in vodil prodajo sadja. Nadalje bi se ustanovila v Mariboru tudi pisarna, ki bi trgovce o cenah in prodaji sadja poučevala. Do ustanovitve na omenjenem sestanku še ni prišlo. Veletrgovci so se izjavili, da se bodo glede cen od časa do časa sporazumeli. — Nova davkarija. Palača nove davkarije ter okrajnega glavarstva je malodane zgotovljena. V kratkem se bode pričelo z napisi. Kakor izvemo iz zanesljivega vira, se hoče Slovence ociganiti s tem, da se bode uporabila sama nemščina. Slovenci moramo to o pravem času preprečiti, kajti zamujeno se ne da več popraviti. — K slučaji Šober se nam poročajo že sledeče podrobnosti: 68 let stara dekla Šober iz Gačnika, ki stane pri svoji hčeri gostilničarki Šaupel v Studencih, je prinesla preteklo nedeljo v neki pletenki večjo množino prekajenega mesa na mariborski trg. Tržni nadzorovalni organi so konstatirali, da je bilo meso že gnilo, da je smrdelo in ni bilo več za rabo. Pri zaslišavanju je Šober povedala, da je njena hči minuli teden zaklala svinjo in dala večji del mesa v dim. Vsled vročine pa se je meso pokvarilo in ker ga ni hotela porabiti za goste, ga je poslala na trg, češ, se bo že prodalo. — Ne pobiljšljiv je 19letni krojač Miha Šel iz Dobrenka. Že večkrat je bil radi tatvine kaznovan. V Mariboru so ga zdaj zopet zaprli, ker je kradel kolesa.

š Požari. Iz Ptuja: V eni zadnjih noči je nastal pri posestniku Andreju Levičniku v Markovi ogenj, kateri je popolnoma uničil hišo, gospodarska poslopja, živinjske in svinjske hleve, vso krmo ter poljsko orodje. Zgoraj je tudi večji znesek denarja. Posestnik Levičnik je pri gašenju dobil težke opekline na desni nogi. Škoda znaša 3000 K, Levičnik pa je zavarovan samo za 400 K. Kakor je orožništvo dognalo, je baje zažgal Levičnikov oče iz maščevanja, ker je nasproti sinu izgubil neko pravdo. Po zažigu je neznano kam pobegnil. — Dan na to je strela užgala hišo kmeta Izidorja Palsa v Jurrovcih, ktera je popolnoma zgorela. — V St. Janžu na Vinski gori so imeli hudo nevihto. Na Selu je udarila strela v Brečnovo gospodarsko poslopje, katero je pogorelo. Le z največjim naporom so rešili živino ter branili sosednje hiše ter celo vas pred požarom. — V Zavodnjem pri Šoštanju so enega zadnjih večerov pogoreli hlevi na Brežnikovem posestvu. Zažgal je nek mali otrok. — Klopce. Ogenj je uničil hišno in gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Šlamberger na Klopcah blizu Maribora. Škoda je velika. Kako je ogenj nastal, ni znano.

š Huda toča je klestila ob priliki zadnje nevihte v Črni gori pri Ptuj ter bližnji in daljni okolici.

š Strela je udarila ob priliki zadnje nevihte v Makolah pri posestniku Stefanu Sobinu. Posestnik, njegova žena in otroci so sedeli, ko je udarilo, skupno pri mizi. Električna iskra je švigala po sobi, ne da bi bila katerega kaj poškodovala, ali da bi napravila kako drugo škodo. Tudi užgalo se ni.

š Obesil se je pri Sv. Ani blizu Čmureka posestnik Alojz Senekovič dne 5. avgusta. Bil je hud žganjepivec.

Tudi malo pred samoumorum se je napil žganja. Še očeta je hotel poprej z nožem zaklati, a so mu to namero preprečili. Obesil se je na podstrešju svoje hiše. Žganje, žganje, kaj delaš?

š Nesreča. Na postaji Brezno ob koroški železnici je 6. t. m. 58letni posestnik Ignacij Kotnik vsled nepredvidnosti zašel med dva vagona, ki sta ga tako stisnila, da je imel pet reber in hrbtenico strto ter drobno hudo zmečkano. Čez par ur je umrl. Bil je naš mož. Svetila mu večna luč!

Primorske vesti.

p Kdo je proti puljskim škandalom nastopil? Lah Anton Verdier piše v št. 30 »Oesterreich Ungarn« o puljskih škandalih. Pravi, da laški municipij občine ob istrski obali nalašč zamenjajo, da bi se mornariška moč Avstrije ob Adriji ne utrdila. V Pulju so občinski očetje in uradniki kradli po geslu, da se naj denar razdeli med laškonacionalno kliko, v Trstu pa po mnenju pisca ni nič boljše, ker i tu denar davkoplačevalcev izginja v žepu vodilnih oseb, samo da znajo bolj prikri-vati. Avstrijska vlada je te razmere že davnej slutila, toda iz ozirov do laških nacionalcev, zlasti pa do Italije, ni nastopila. Zaslugo, da se je končno vendar vmes poseglo, ima puljski pristanški admiral Ripper, kateri je nasproti vojnemu ministru v svoji vlogi izjavil sledeče: »Ako bo v Pulju sleparski in tatinski mestni upravi še nadalje dovoljeno vse javne naprave mesta, zlasti oskrbo s plinom, vodovod, tlakovanje cest in vsa javna poslopja nalašč zamenjati in vse prebivalstvo moralno korumpirati, potem ne morem jaz dalje nositi odgovornosti za varnost vojne luke!« Vojni minister je nato posredoval pri ministrskem predsedniku in ministru za notranje zadeve, da se je to uvaževalo in tudi minister z uvažanjih stvari naposled ni mogel ugovarjati, da se v Pulju napravi red. — Govori se, da gotovi krogi zelo delajo na to, da bi se tistih 31 obtožencev, ki pridejo zavoljo puljskih sleparij pred poroto, oprostilo. Upajo, da bodo protniki vsi Lah.

p Laška liberalna stranka propada. Strahoviti polom puljskega gospodarstva in sploh vsi politični dogodki zadnjega časa so zadali nekaj vsegaomogočni laški liberalni stranki smrtni udarec. Glasilo istrske laške liberalne stranke »Idea Italiana« vzklika v uvodniku 8. t. m.: »E triste, immensamente triste!« — »Žalostno je v naši stranki, neskončno žalostno.« List meni, da ga ni človeka v stranki, ki bi se zavedal, da jo čaka katastrofa. Na eni strani ji pripravljajo smrt Hrvati, na drugi laški krščanski socialci. E triste, immensamente triste!

p Premoženje cerkvenih bratovščin zapravljen. V »Polaer Tagblattu« čitamo: Dokazano je, da so izginile v Pulju velike svote na škodo cerkvenih bratovščin in konfraternitet, katerih uprava je bila poverjena občinskemu uradu v Pulju. Razen tega se je občini dokazalo: 1. Uprava premoženja bratovščin in konfraternitet je bila v zadnjih desetih letih pomanjkljiva in protipostavna. 2. Obračuni, ki so prihajali deželnemu odboru v pregled in presojo, vsebujejo postavke kakor izplačane strankam, dočim niso dobile stranke niti vinarja. Na ta način so bili zakladi, določeni za dobrodelne namene, oškodovani za mnogo stotin kron. 3. Dajala so se privatnim osebam visoka posojila brez zadostnega hipotekarnega jamstva. Nekatere bratovščine so izgubile na ta način na tisoče. 4. Odpisovale so se kakor neizterljive tirjatve, ne da bi bili poprej zahtevali informacij pri dotični krajni občini in župniji. Tako se je godilo, da so se odpisovale tudi izterljive terjatve. 5. Upravní stroški so previsoko zaračunjeni. 6. Slednjič navajamo še okolnost, da so dotične občinske uprave in župnije svojedobno, dolgo pred občinsko krizo, opozorile na vse te nepravilnosti, da pa niso dobile nikakega odgovora, niti se ni ustreglo njihovim pravnim zahtevam. — To je bila lepa roparska luknja, ta Pulj!

p Odmevi gospodarstva kamore. V četrtek se je vršila pri rovinjskem sodišču razprava proti prejšnjemu delovodju v puljski plinarni, Brozini. Obtožencu se je dokazalo, da je uporabljal pri delu svoje lastne hiše mestne delavce, seveda na mestne stroške in da si je prilastil za sebe in svojo hišo kar cele vozove materiala, ki je bil mestna last. Imel je doma tudi instalcijsko delavnico, v kateri je uporabljal večinoma le material, ki je bil last mestne plinarne. Za vse to je bil obsojen na šest mesecev težke ječe. Druga obtoženca, delavca Zajca, kateremu je sodišče prisodilo tri tedne strogega zapor je smatrali kot žrtev Brozine. Ta delavec se je dal od Brozine zapeljati, da je govoril pri sodišču neresnico, ker je prvotno izpovedal, da ni pri Brozini nikdar delal ne stroške mestne plinarne, medtem, ko

preiskava dognala, da je v istini delal pri obsojencu Brozini do 90 dni, za kar je vlek plačo od mestne plinarne. To so odmevi gospodarskih talentov laško-liberalne kamore na puljskem municipiju, kateri tvorijo pa šele začetek, ker glavni grešniki pridejo šele na vrsto.

p Osebnostna vest. Inženir Josip Pavlin, stavljeni pristav pomorske vlade v Trstu, je poklican v ministrstvo za javna dela.

p Goljuf v Trstu. Iz Trsta je pobegnil Ziga Neumann, lastnik menjalnice. Izvršil je nebroj goljufij. Nad premoženjem je proglašene konkurz.

p Velika nesreča na vojni ladji. Na vojni ladji »Gaa«, ki se nahaja sedaj v dalmatinskih vodah pri velikih mornaričnih vajah, se je dogodila v sredo strašna nesreča, kateri je podleglo troje nadbudnih življenj. Imenovanega dne je razpočila neka cev pri stroju, kar je imelo za posledico, da je začela velikanska množina para uhajati. Pri tem je para opekla tri podčastnike tako hudo, da sta dva takoj umrli na zadobljenih opeklinah, tretji pa je v četrtek istotako umrl radi težkih zadobljenih opeklin.

p Vojna ladja »Najade« bo te dni zopet odpeljala proti Dalmaciji s komisijo za preiskavanje Adrije na krovu. C. in kr. mornarico bo zastopal linijski kapitan pl. Keslitz.

Koroške novice.

k Dunajski tovarnar Schöller ponesrečil na lovu. Dne 8. avgusta popoldne ob 5. uri je šel znani tovarnar Schöller iz Dunaja z gozdarjem Alojz Pošlep iz Trbiža na lov v Trtinji log pri Žabnicah. Krenila sta na desno od navadnega pota v takomenovani »hudi graben«, ki se nahaja okrog tri četrt ure hoda iz Žabnic. Ko sta se vračala okrog 7. ure in se je začelo se nekoliko mračiti, zasliši gozdar Pošlep krik za seboj. Tovar nar Schöller, ki se je plazil za gozdarjem po precej strmi strugi navzdol, je namreč zdrknil — bila je zemlja mokra — ter pobil tudi gozdarja. Oba sta zdrknila dol, a gozdar se je k sreči vjel na nekem grmovju, Schöller pa se je prekucnil čez njega ter nekaj metrov pod Pošlepom padel v neko mlako. Sreča je bila, da je vsaj Pošlep ostal nepoškodovan. Spravil je potem Schöllerja z velikim trudom in naporom v dolino na pot. Medtem se je stemnilo in gozdar Pošlep je takoj poslal v Žabnice k Ehrlichu po voz. Ob pol 9. uri zvečer je šel Anton Ehrlich z hlapci in z vozom po ponesrečenca. Ta je padel tako nesrečno, da si je v rami zvinil levo roko in jo zlomil. Nadalje je dobil nekaj ran na glavi ter brčkone tudi nekaj notranjih poškodb. Zato je bil transport kljub največji previdnosti jako otežkočen. Pot v Trtinji log je precej slaba in tudi od hudaurnikov precej izprana. Zato so morali voz čez kamenje in struge vzdigovati in nositi, kajti vsak sunek je povzročil ponesrečenca neznozne bolečine. Ob 11. ponoči so ga pripeljali v Žabnice, potem so ga odpeljali takoj na Trbiž, kjer je ponesrečenec dobil prvo zdravniško pomoč od dr. Kobana. — Mimogrede omenimo, da je škandal za Trbiž, da je zdaj tam za cel okraj samo en zdravnik! Župan Dreyhorst! kje pa ste? Storite svojo dolžnost!

k **Sodnijska imenovanja.** Sodnik Karol Schwarz v Kočah je prestavljen v Hartberg na Štajerskem, v Koče pa pride dr. Madile. Avskultant dr. Zigeuner pl. Blumendorf je bil imenovan za sodnika v Celovcu.

k **200 stanovanj** je v Celovcu praznih, ker se ljudje vsled visoke stanarine naseljujejo rajše po predmestjih.

k **Nad 400 oseb** se je oglasilo v sekovski škofiji za evharistični kongres.

Zmede v Turčiji.

Mladoturki se udajajo usodi. Mladoturški odbor je opustil svoj načrt, da proti sedanji vladi sestavi mladoturško vlado, ker ne veruje, da bi to Mladoturkom zopet pomagalo na noge. Maršal Riza paša je mora izplačati Mladoturkom kot vojni minister 200.000 funtov. Ne ve se še, zakaj so Mladoturki ta denar porabili. Zdaj zahteva Riza paša, da morajo Mladoturki to vsoto vrniti državnemu zakladu.

Albanci ne nameravajo prodirati proti Skoplju. V Prištini so zahtevali, da naj Turčija odločno nastopi proti balkanskim državam. Zahtevajo tudi, da naj se ustanove posebni bataljoni, ki naj bi stražili turške meje. Posvetovanja albanskih voditeljev v Prištini so se udeležili tudi voditelji Srbov.

V Bulgariji pa še vedno hudo vre. V Koprivlju nastopajo bulgarski četaši. Obnovljeni bulgarski makedonski odbor je prišel 8. t. m. zopet poslovati. Izvolili so vodstvo in odseke. Tiskovni odsek mora resnično o dogodkih v Makedoniji obveščati evropsko časopisje, vojni odsek pa mora skrbeti, da imajo bulgarski četaši v Makedoniji dovolj streliva in živil. Poseben odsek nabira četaše v Bulgariji. Ko je dognala bulgarska vlada, kaj da je sklenil makedonski odbor, je zaprla vse ceste

in pota, ki vodijo v Makedonijo. Turško-bulgarsko mejo smejo prekoračiti le tisti, ki se izkažejo s potnim listom. Vsi člani makedonskega odbora so pod policijskim nadzorstvom, da se onemogoči nabiranje ystašev prostovoljcev v Bulgariji. Zofijski list »Volja« objavlja strastno pisan članek, v katerem se vlada vpraša, če bo napovedala Turkom vojno, da tako prepreči, da Turki v Makedoniji ne pokoljejo vseh Bulgarov.

Zofijska »Večerna Pošta« objavlja izjavo nekega diplomata, ki je naglašal, da se hoče Srbija vrniti k svoji prejšnji Avstro-Ogrski prijazni politiki. Pasić je namreč zahteval od Rusije, da naj izposluje Srbiji del Makedonije, če pa Rusija tega ne stori, so prisiljeni Srbi nasloniti se na Avstrijo, da dosežejo, kar žele. Nadalje poroča ta list, da nemški cesar Viljem odobrava politiko, ki jo zasleduje bulgarski car Ferdinand. Če dobi Albanija samoupravo, bi to za vse čase onemogočilo Veliko Srbijo.

Danes došla poročila iz Londona, Carigrada, Rima in iz Milana soglašajo, da se nadaljujejo mirovna pogajanja med Lahi in Turki. Laško časopisje sodi o pogajanjih zelo optimistično. Nova turška vlada je potrdila prejšnja turška zaupnika. Glede na Libijo so baje že pogajanja končali. Italija opusti zahtevo, da prizna Turčija suvereniteto Italije, nadalje prizna Italija kalifat in da plača Turčiji odškodnino. Glede na zasedene otoke se pa ne morejo sporazumeti. Turki zahtevajo, da mora Italija zasedene otoke zapustiti, Lahi pa zahtevajo, da naj jim Turki prepuste vsaj Stampalijo. Ni izključeno, da reši vprašanje otokov in grškega prebivalstva na otokih v Egejskem morju mednarodno razsodišče. Če se to zgodi, je mogoče, da se sklene med Lahi in Turki v najkrajšem času premirje.

Zvesti svojemu kralju.

BIVŠI AVSTRIJSKI ČASTNIK PRED PORTUGALSKIM VOJNIM SODIŠČEM.

Te dni je stal pred vojnim sodiščem v Chavesu na Portugalskem poročnik Don Juan d' Almeida, katerega so vladni vojaki portugalske republike vjeli. Almeida je bil svoj čas častnik v avstrijski armadi; sedaj se je pa bojeval pod poveljstvom znanega Conceiro in bil 8. julija vjet, ker se je na poizvedovanju po republikanskih postojankah preveč oddaljil od svojih ljudi in bil od republikanskih vojakov zasačen. Vojno sodišče ga je obdolžilo umora nekega colninskega uradnika in pa vstaje.

Na vprašanje predsednikovo je Almeida enkrat za vselej rekel, da ne bo ničesar odgovarjal ker ne pripozna republikanskega sodišča; republika nima nobene pravne podlage do svojega obstoja, zato tudi vojno sodišče te republike zanj ne obstoja. Povedal je samo svoje ime, svoj poklic in pa da je star 45 let; »to pa povem«, je dostavil »samo iz osebnega spoštovanja do vojaških sodnikov in ne vezan po kaki republikanski postavi«. Druge besede ni bilo mogoče spraviti iz njega.

Zagovornik, ki mu ga je sodišče pridrlilo, da obtoženca uradno zagovarja, je dejal, da Almeida taji, da bi kdaj na kakega colninskega uradnika streljal; glede vstaje pa odkritje priznava, da je delal na to, da bi se zopet monarhija upeljala. Nato so zaslišali priče. Vstopila sta dva kavalerista in pripovedovala, da sta ga dobila na cesti samega, da jima je brez ugovora oddal svoj meč in pripomnil, da je avstrijski častnik, nakar sta ga v Chaves pripeljala. Potem so pristopili trije republikanski vojaki, ki so pripovedovali o nekem kmetu v provinci Galicia, češ, da jim je ta pravil, da je ukazal Almeida streljati na colninskega uradnika. Imena kmetovega niso sploh vedeli. Nato prebere državni pravdnik nekaj pisem, iz katerih se dožene, da je Almeida zvest kraljev častnik; zagovornik Almeidaov pribeje nato, da govori kot uradni zagovornik, ker obtoženec sploh vsak zagovor odklanja. Nato je dokazal, da je čisto izključeno, da bi dal Almeida kdaj povelje za ustrelitev colninskega uradnika. Almeida je res privrženec monarhije, toda ne kralja Manuela in njegove oblasti, ker je še za njegovega kraljevanja iz portugalske monarhije odšel in stopil v avstrijsko armado, ampak pristaš Don Miguela, s pomočjo katerega je upal, da bo Portugalska k novi slavi vstala. Iz nekega pisma Dona Miguela na Almeida, ki mu je bilo dne 19. julija v ječi izročeno, se razvidi, da so dobili avstrijski konzuli ukaz, da se zavzamejo za Almeida in nato delajo, da se bo postopalo z njim po postavah humaniteta.

Na vprašanje predsednikovo, ali ima obtoženec v svojo obrambo kaj pripomniti, je Almeida odgovoril: »Ponavljam, da tega sodišča ne priznam!«

To so bile edine besede, ki jih je spregovoril tekom cele razprave. Obnašal se je več časa tako, kakor da bi ga cela zadeva nič ne brigala. Porotniki so stopili k posvetu in po kratkem času naznanili, da je kriv Almeida vstaje ne pa umora. Med mrtvaško tišino je izrekel nato predsednik obsodbo, da se Almeida za dvajset let pošlje v pregnanstvo prve vrste. (To je toliko kakor smrt.) Obtoženec je sprejel obsodbo čisto mirno in udano; občinstvo pa je bilo vse na strani častnika in ko bi ne bilo močne vojaške straže, bi se težko vse tako mirno končalo. Don Juan d' Almeida je pa še tisto noč prepeljal avtomobil iz Chavesa v Oporto, kjer so ga spravili na ladjo »Cabo Verde« ki ga odpelje v pregnanstvo za celih 20 let.

Junak!

TUDI BOSANSKA USTAVA SE SUSPENDIRA?

Govori se, da se je v avdijenci Bilinskega pri cesarju šlo za saniranje razmer v Bosni. Ako se bodo bosanske stranke tudi nadalje upirale predlogom Bilinskega, sabor ne bo razpuščen, ampak se bo zemlja upravljala brez sabora. Od druge strani se pa javlja, da je Bilinski sestavil take propozicije, da upa, da bo z njimi vsaj Hrvate in moslime zase pridobil in bo stopil z njimi pred sabor koncem septembra ali najkasneje sredi oktobra.

ITALIJANSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

»Popolo«, glasilo furlanske ljudske stranke, piše, da se na trgovski šoli Revoltella v Trstu otvorijo kurzi za trgovsko, menično in pomorsko pravo, nikakor pa ne za civilno pravo, nacionalno ekonomijo in kazensko pravo, kakor bi bilo pričakovati, ako bi se mislilo ustanoviti v Trstu pravno fakulteto.

DEVETLETNICA KRONANJA SVE-TEGA OČETA PAPEŽA PIJA X.

se je 9. t. m. v sikstinski kapeli slovesno praznovala. Navzoč je bil sv. oče sam, vsi v Rimu bivajoči kardinali, diplomati, rimsko plemstvo in veliko povabljenih gostov. Po sv. maši, ki jo je daroval kardinal Merry del Val, je podelil sv. oče vsem udeležencem apostolski blagoslov.

POINCARÉ V PETERBURGU.

Francoski ministrski predsednik Poincaré je izjavil, da se je osebno vedno toplo zavzemal za to, da sklene Francija z Rusijo mornariško pogodbo, ki ne bo imela agresivnega značaja in da se zdaj ob njegovi navzočnosti v Peterburgu sklene.

VOLITEV NOVEGA PREDSEDNIKA NA HAITIJU.

Ker je bil ubit predsednik republike Haiti (glej včerajšnji »Slovenec«, stran 6), je narodna skupščina izvolila za predsednika generala Tancred Auguste.

V ANTWERPNU ZAPLENJENA NEMŠKA TRGOVSKA LADJA.

V Antwerpnu so zaplenili nemško trgovsko ladjo, ki je naznanila, da vozi v Turčijo riž, dejansko je pa vozila Turčiji namenjeno orožje in strelivo. Lastnik mora plačati 115.000 frankov kazni.

Razprava radi atentata na kralj. komisarja Cuvaja.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Zagreba.)

ENAJSTI DAN RAZPRAVE.

Nadaljevanje razprave se odprlo ob osmih zjutraj.

Predsednik: Besedo ima zagovornik dr. Prebeg.

Dr. Prebeg

izvaja v glavnem naslednji misli:

Začetni hočem z besedami državnega pravdnika, da se je zgodilo strašno dejanje in da bo zgodovinar pisal o njem; toda pisal bo o tem dejanju tako, da se je dvignil blaznik, ki je hotel pomagati izmučeni in trpeči Hrvaški, oni Hrvaški, ki je vsikdar bila lojalna in zvesta, a kljub temu tlačena in izkoriščana. In ta norec je mislil, da bo pomagal Hrvaški, ako bo ubil enega Cuvaja.

Ko čitam obtožnico se mi zdi, da čitam dela Karola Maya, dela, katerega so izmišljena in lažnjiva. Tako je tudi ta obtožnica vsa izmišljena, plod fantazije državnega odveta. Vse, kar se v obtožnici pripoveduje, je izmišljeno in v cel obtožnici je resnično le to, da se je izvršil atentat.

V obtožnici se piše, da so ti pošteni mladi fantje snovali organizacijo, ki bi šla za tem, da se ustanovi jugoslovanska republika, in sicer bi se to imelo doseči z atentati. Niti z besedo ni dokazana ta trditev, marveč je le plod domišljije.

Po daljših izvajanjih preide dr. Prebeg na Jukića in pravi:

Jukić ni ubil Cuvaja, marveč nehoti Hervoica. Potemtakem torej to ni za-

hrbni umor. Tako tudi dejanje s stražnikom ne more biti umor, kakor tudi ne ono z detektivom Fučkarjem, marveč je to uboj. Jukića se dalje obtožuje radi javnega nasilstva. To je naravnost nezaslišano: s čim naj bi bil Jukić zakrivil ta zločin? Državni odvjetnik je popolnoma pozabil na § 1. kaz. zak., ki za vsako dejanje zahteva zlo namero.

Drugo vprašanje je: Ali je Jukić odgovoren za svoje dejanje? Predno se s tem podrobno bavim, se moram dotakniti politike. Pred dvema leti sem na programu stranke prava kandidiral v garčinskem okraju; na potu sem prišel tudi v vas Oprisavci, in tu me je pred neko hišo sprejela skupina ljudi, izmed katerih je stopil mlad fant in mi deklamiral neko grozno dolgo pesem. Ta fant je bil Luka Jukić. Snežilo je in vilo in jaz sem ga prosil, da se umaknemo v hišo, toda on se za to ni zmenil in je deklamiral dalje in dalje. Kaj takega more napraviti samo norec, a izvedenci so ga proglasili za zdravega, proglasili na tak način, da je naravnost nezaslišano. Preiskali niso njegove telesa, niti niso izvedli najvažnejših poizkusov. Mi preiskujemo, ali je Jukić duševno bolan, ti večaki pa ne smatrajo za potrebno, da bi proučili plodove Jukićeve duše. Tifus, difterija in druge take bolezni se dajo ugotoviti v enem dnevu, ne da se pa duševna bolezen. Zato se čudim večaku dr. Langu, ki pravi, da si je o Jukiću že prvi dan ustvaril sodbo!

Dr. Prebeg čita nato mnenja enega in drugega večaka ter na podlagi primerjanja dokazuje, koliko je v njima protislovij in kako površno je bilo njuno preiskavanje. Potem se podrobno bavi z duševnim stanjem Jukića kakor tudi z njegovim neurejenim življenjem. Sklicuje se na Ferrija in Lombroso, opozarja na mladoletnost obtoženca, na družabni in politični milje na Hrvaskem, vsled česar ni mogoče teh otrok obsoditi kot zločince. Glede mnenja, ki so ga večaki o Jukiću izrekli, naj sodišče upošteva, da so ti večaki Jukića proučevali tako, da so sedeli tu v sodni dvorani, Jukić pa v temnici. Vsled tega mislim, da se sodišče ne bo vezalo na to mnenje, marveč bo svobodno sodilo po svojem lastnem prepričanju. Jukić ne spada v ječo, marveč v bolnišnico.

Ne prezirimo nadalje, da je Jukić svoje dejanje storil za svojo domovino, za bedno Hrvaško, ki toliko in tako dolgo trpi.

Iz ožira na vse navedeno, prosim, da mojega branjenca oprostite in v vsakem slučaju uvažujete mnoge olajšujoče okolnosti.

Zagovornik nato v svoji brambi preide na ostala dva svoja branjenca Kamila Horvata in Romana Horvata ter tudi za nju predlaga, da se oprostita. Nazadnje se hoče dr. Prebeg dotakniti tudi slučaja ogrskega poslanca Kovácsa, ki je v parlamentu streljal na Tizso, a predsednik mu to zabrani. Zagovornik končuje svoj govor s prošnjo, da se vsi trije njegovi branjenici: Jukić, Horvatin in Horvat, oprostite.

Govore ostalih zagovornikov, kakor tudi repliko državnega pravdnika, objavimo prihodnjič.

Predsednik naposled izjavi, da je glavna razprava končana in javi, da se **obsodba proglašuje na ponedeljek ob 11. uri dopoldne.**

Društva.

— **Okrožje Orlov Dobrépolje—Velike Lašče** vabi k javni okrožni prireditvi, katere se vrši v nedeljo 18. avgusta v Velikih Laščah. Spored: Ob 1. uri sprejem Orlov na Rašici. — Ob pol 2. uri prihod v Lašče z godbo. — Ob 2. uri litanije v župni cerkvi. — Ob pol 3. uri velik »Ljudski tabor«, govorijo razni govorniki. — Po »Ljudskem taboru« javna telovadba Orlov: a) rajalni nastop, b) proste vaje, c) orodna telovadba, d) skupine na daljci, e) »moreška«, f) rajalni odhod. — Po telovadbi ljudska veselica. Ker obeta biti prireditve res nekaj lepega, zato prej prosim navedeno okrožje, da se bratski odseki prireditve udeležijo v kolikor mogoče velikem številu. Telovadilo se bo v telovadnih oblekah. Bratske odseke, kleri pridejo z jutranjim vlakom iz Ljubljane, se opozarja, da izstopijo v Dobrépolju, kjer se udeležijo svete maše, ter po kosilu skupno z dobrépoljskim odsekom odkorakajo v Lašče.

— **Mladeniški tabor in okrožna telovadba** obnavskega okrožja se vrši v proslavo rojstnega dneva Nj. Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. v nedeljo, dne 18. avgusta t. l. v Kandršah pri Vačah. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Sodeluje vrta orlovska godba iz D. Mar. v Polju. Sveta maša bo ob 11.

uri v podružnični cerkvi v Kandršah. Po sveti maši takoj pred isto cerkvijo mladeniški tabor, kjer govori državni in deželni poslanec g. Fr. Povše in drugi govorniki. Nato skupno kosilo, po litanijah pa javna telovadba, šaljivi srečolov in veselica. Društva in župne urade prosimo naj najkasneje do 13. t. m. prijavijo svojo udeležbo. Torej da vemo, glede kosila. Na veselo svidenje na meji zagorske in moravske doline v prijaznih Kandršah pri Vahčah!

— **Ribniški pododbor »Slovenske dijaške zveze«** priredi v torek dne 13. avgusta ob 2. uri popoldne v Vel. Laščah drugi redni sestanek. Tovariši, Vaša dolžnost je, da se ga gotovo udeležite!

— **Vabilo** na veliko kmetско veselico, ki jo priredi kmetijska podružnica v Lescah v prostorih g. Jos. Wucherja (pri Krištofu), v nedeljo, dne 18. avgusta 1912. Spored: 1. Predavanje ravnatelja g. G. Pirca. 2. Srečkanje. 3. Petje. 4. Godba na lok. 5. Prosta zabava. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstop prost. K mnogobrojni udeležbi najljubše vabi odbor. — Opomba: Ker je čisti donos namenjen za nabavo raznega kmetijskega orodja in nakup strojev, se priporoča mnogobrojna udeležba in darovanje dobrot.

— **Vabilo k slavnosti**, ki jo priredi dne 18. avgusta t. l. prostovoljno gasilno društvo v Šmarju pod Ljubljano, praznujoč 30-letnico svojega obstanka s sodelovanjem slavne šentjurske godbe. Spored: 1. Ob pol 9. uri dopoldne sprejem društev na kolodvoru. 2. Pozdrav društev v Šmarju. 3. Ob pol 10. uri nastop društev pred Gasilnim društvom. 4. Ob 10. uri sveta maša. 5. Ob 11. uri govor pred Gasilnim domom (zgodovina društva). 6. Ob 12. uri kosilo. Cena 1 K 20 h. 7. Ob četrt na 3. uro sprejem društev pri popoldanskem vlaku. 8. Ob 3. uri popoldne ljudska veselica na prostoru g. Ant. Škrjanca z naslednjim sporedom: a) godba; b) petje; c) srečolov; d) šaljiva pošta itd. Vstopnina 2 h. 9. Ob pol 9. uri spremljanje odhajajočih društev k večernemu vlaku. — K obilni udeležbi vabi vsa bratska društva prostovoljno gasilno društvo v Šmarju.

Velika rudniška nesreča v Bochumu.

Rešilna dela pri premogovniku v Bochumu na Nemškem, kjer je izgubilo življenje nešteto rudarjev vsled eksplozije premogovnikovega prahu v četrtek dopoldne, še vedno niso končana. Kot poročajo, je v rovu »Lothringen«, v katerem je nastala eksplozija, še vedno večje število rudarjev, ki jih še niso mogli spraviti na svetlo. Požar, ki je divjal v jami, je menda popolnoma zadušil. Vhod v premogovnik oblega več tisočev broječa množica, med katero se vrše pretresljivi prizori. Množica oblega zlasti poslopja, v katera so prepeljali žrtve katastrofe. Trupel ponesrečenec večidel ni mogoče agnoscirati, ker so grozno razmesarjena in jih tudi po obleki ni mogoče spoznati. Kot zatrjujejo zadnja poročila, **pgrešajo še 12 rudarjev.**

119 mrtvih. — 23 težko ranjenih.

V teku včerajšnjega dopoldneva so spravili iz rudnika na svetlo še štiri ponesrečence. Rešilno moštvo trdi, da je v rudniku še 8 delavcev, ki so brezdvomno mrtvi. V teku noči sta umrla dva rešenca, tako da se lahko ceni število **smrtnih žrtev na 119.** To število pa se lahko tudi zviša, ker je stanje nekaterih težko ranjenih rudarjev, ki jih je 23, zelo opasno.

Med žrtvami katastrofe je bilo nič manj kot 82 oženjenih, in znaša število **osirotelih otrok okroglo 200.**

Rešilno moštvo je neprestano na delu, ki ga vrši z vso požrtvovalnostjo.

Grozni boji med ponesrečenci.

Iz lege trupel ponesrečenec, ki so jih našli na mestu nesreče, sklepajo, da so se med rudarji, ki so bili za časa eksplozije v rovu, vršili v notranjosti zemlje obupni boji za življenje. Za to domnevanje govori tudi dejstvo, da so mnogi mrlički držali v krčevito stisnjenih pesteh cele šope las, ki so jih izruvali drugim.

Pogreb smrtnih žrtev

se bo vršil bržkone jutri na občinskem pokopališču, kjer bodo trupla pokopali v skupnih grobovih, ločena po konfesijah.

Pretresljivi prizori so se vršili včeraj dopoldne, ko so izpremenili shrambo za gasilno orodje v mrtvašnico in ko so na nji izobesili črno zastavo. 50 trupel, ki so jih le s težavo očistili od saja in promogovega prahu, so položili v rmeče kovinske krste in jih po vrsti postavili v začasno mrtvašnico. V kolikor so mogli dognati identiteto mrtvecev, so nabili imena ponesrečenec na krste. Ko so sorodnike žrtev katastrofe spuščali v posameznih skupinah

v mrtvašnico, so se dogodili v srce segajoči prizori in le z velikim trudom in prigovarjanjem so jih mogli pregovoriti, da so zapustili krste.

Cesar Viljem v Bochumu.

Cesar Viljem se je pripeljal včeraj ob 5. uri popoldne v avtomobilu iz Esena v Bochum, kjer so ga navzoči višji uradniki informirali o katastrofi. Navzročna sta bila višji vestfalski predsednik Baker, pruski trgovinski minister Sydow in drugi. Cesar Viljem je izrekel svoje globoko sožalje vsled žrtev.

Sožalje predsednika francoske republike.

Predsednik Fallieres je poslal cesarju Viljemu vsled rudniške katastrofe v Bochumu kondolenčno brzojavko v iskrenih besedah.

Bavarski princeregent za ponesrečence.

Bavarski princeregent Luitpold je daroval za družine ponesrečenih rudarjev 5000 mark ter je izrekel cesarju Viljemu svoje sožalje.

Dnevne novice.

+ Sankcionirani deželni zakoni.

Cesar je sankcioniral od kranjskega deželnega zbora sklenjene zakonske načrte glede uravnave hudournikov Močilnik, Pasji rep in Beja v vipavskem okrožju, kakor tudi glede regulacije Sore.

+ Dostojnost. »Slovenski Narod«

se zgraža, ker smo zadnjič zapisali, da se na kongrese Svobodne Misli natepe navadno tudi vsa »barcelonska in portugalska pakaža«. Mi jemljemo sicer z zadovoljstvom na znanje, na »Slovenski Narod« take izraze odklanja in le želimo, da bi se te navade dosledno držal. Vendar pa mislimo, da je bil v tem slučaju ta sicer precej krepki izraz umešten. Ali misli »Slovenski Narod«, da elementi, ki so se prav te dni v »Radicalu« hvalili, da so ob znanih dogodkih v Barceloni 40 cerkva z dinamitom v zrak razgnali in požigali, ne zaslužijo tega imena? Ali so morebiti portugalski svobodomiselniki, ki imajo toliko umorov in človeških žrtev na vesti, vredni boljše označbe? Ali »Narod« ne ve, da morajo tuje vlade pri portugalskih mogotih intervenirati, da se z ujetniki saj po najprimativnejših pravilih humanitete postopa? In ti ljudje so, ki se potem zberejo na kongresih Svobodne Misli ter tam človeštvu pridigujejo o svobodi, humaniteti in toleranci! V Rimu so se ti elementi na kongresu med seboj stepli. Dostojnega in resnega znanstvenika ni med njimi. In ta družba naj drugačno ime zasluži?

— **Delavski shod.** Včeraj zvečer se je vršil shod »Strokovnega društva papirnih delavcev v Vevčah«. Govorili so: posl. Gostinčar, J. Mejač in župan Dimnik. Vsi so poudarjali, da so neznosne razmere v tovarni nastale vsled tega, ker delavstvo ni edino in tako trdno organizirano kot je bilo prej. Tovarniško vodstvo vturjuje plače starim delavcem, zahteva, da prihajajo nekateri v ponedeljek zjutraj ob štirih na delo. Zmanjšuje število delavcev in tako nalaga ostalim več dela. Gospod župan je poudarjal, da bode občina delavstvu stala v vsakem slučaju na strani. Sprejele so se nekatere resolucije glede ureditve bolniške blagajne ter da se zasnuje posebni fond za delavce, ki so odpuščeni iz dela in pa da deželni odbor prepove porabo občinskega sveta za tovarniške namene. Shod, ki je bil dobro obiskan, je zaključil predsednik Jeriha.

— **Staršem, ki pošiljajo svoje otroke v Ljubljano v srednje šole.** Opozarjamo vse p. n. starše, kateri pošiljajo oziroma nameravajo pošiljati svoje otroke v srednje šole v Ljubljano, naj javijo upravništvu »Zore« svoje želje in zahteve, ker je isto pripravljeno tozadevno iti v vsakem oziru na roko. Čim prej se priglasijo, tem lažje in bolje se bo zanje lahko poskrbelo. Tozadevna pisma naj se naslavljaajo na Upravništvu »Zore« v Ljubljani.

— **Volitev župana v Radečah.** V sredo se je izvršila volitev občinskega starešinstva. Za župana je izvoljen dose-danji župan naš vrli somišljenik gosp. Jakob Rižnar. Da se je tako dolgo zavlekla potrditev občinskih volitev, so krivi liberalci, ki so dobro vedeli, da nam ne morejo očitati nobene nepravilnosti pri volitvah, pa so vendar vlagali neosnovane pritožbe na vse strani, ker jih le prehudo peče to, da so pogoreli vsi njihovi kandidati. No, mi smo jim iz srca privoščili prazno upanje. Zdaj pa je šel tudi zadnji njihov up po vodi.

— **»Družinska pratika za leto 1912«**, ki se je v zadnjih par letih tako splošno priljubila, da se nahaja že skoro v vsaki naši hiši, je ravnokar izšla. Dobiva se od sedaj nadalje v vseh trgovinah. Cena 24 vinarjev izvod, po

pošti 10 vin. več. Kdor bi je ne mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj si jo naroči v Ljubljani pri »Katoliški Bukvarni« ali pa v prodajalni »Katoliškega tiskovnega društva«. Zahtevajte povsod našo »Družinsko pratiko« s podobo sv. Družine. Razprodajalci dobe znaten popust.

— **Pojasnilo.** Kolinska tovarna je bila v zadnjih dneh predmet strankarskih debat, dasi je popolnoma jasno, da pri težavnem narodnogospodarskem položaju, v kakršnem se nahajajo vsa slovenska podjetja in tudi Kolinska tovarna, ki jo iz narodnostnih razlogov napadajo naši narodnosti nasprotniki, ne more in ne sme biti namen slovenskega industrijskega podjetja, da bi se vtikal v strankarsko-politične boje. To tudi ne sme biti in ni namen Kolinske tovarne. Ona dobro ve, da more izvojevati boj, ki ga mora bojevati vsako slovensko industrijsko podjetje s tujo industrijo, le v tem slučaju, če se napno vse sile in če v tem boju pomagajo res vsi narodno čuteči ljudje. — Dasiravno pa se Kolinska tovarna, kakor rečeno, principijelno ne udeležuje strankarsko-političnega boja, je vendar treba, da se ovrže nekatere trditve o nji, ki so bile v zadnjih dneh v strankarske namene o nji izrečene. Te trditve so deloma neresnične, deloma pa tendecijsko pobarvane. — Neresnična, oziroma pristransko pobarvana je takoj prva trditev, da je namreč Kolinska tovarna odpustila pet uradnikov, ker so bili narodno-socialnega mišljenja. Stvar ni taka. Kolinska tovarna je vedno najstrožje stala na stališču, da na politično prepričanje svojih uradnikov in delavcev prav nič ne vpliva, in politično prepričanje tudi v tem slučaju ni bilo vzrok odpustitve, kar je razvidno že iz tega, da je od odpuščenih 5 uradnikov bil 1 kršč. socialist, 1 realist, 2 izven pol. strank in samo 1 nar. socialist. Vzrok odpustitve je namreč sledeči. V zadnjem času je Kolinska tovarna združila sledeča podjetja: Tovarna kavnih primesi Berger v Horkah, trg. akc. družba za izdelovanje kavnih primesi, Buva sin v Vys. Veseli, trg. akc. družba za izdel. kavnih primesi v Kromerizu, tovarna kavnih primesi v Pisku, tovarna kavnih primesi v Kolinu, tovarna kavnih primesi v Chropinju, tovarna kavnih primesi v Sadovi Wyszni, tovarna kavnih primesi v Domeniškah, tovarni kavnih primesi v Rečianih, tovarna kavnih primesi v Ljubljani. Vsled tega je nastala potreba centralizirati upravo. Ker pa je Kolinska tovarna od omenjenih podjetij prevzela tudi vse uradništvo, bi bilo v centralni upravi naenkrat po več blagajnikov, po več knjigovodij itd. in Kolinska tovarna se je morala odločiti, da vzame v centralno upravo samo najbolj kvalificirane moči, nekaterim pa je morala naznaniti, da na njih sodelovanje ne reflektira več. Z ozirom na trditve, da so med odpuščenimi uradniki biti tudi taki, ki so bili v službi že po več let, je treba omeniti, da je Kolinska tovarna trem odpuščenim uradnikom, ki so bili najstarejši, ponudila spet mesto v svojih podjetjih. — Druga trditev, ki je bila zadnje dni o Kolinski tovarni izrečena, namreč, da so nekateri slovenski časopisi od Kolinske tovarne podkupljeni, je pa naravnost tendenčno - lažnjiva. Blago Kolinske tovarne so doslej radi priporočali vsi slovenski časopisi, pač zato, ker so vedeli, da priporočajo dobro blago solidnega slovenskega podjetja, in pa zato, ker so prepričani, da je domačim podjetjem treba njih izdatne pomoči, da se obdrže na površju in jih ne uniči tuja industrija, ki je uničila že toliko domačih podjetij. Izjaviti pa je treba kar najodločnejše, da Kolinska tovarna nima z nobenim slovenskim časopisom nobene pogodbe, v kateri bi se omejevala svoboda objavljati konkurenčne inserate ali pa notice, ki so naperjene proti Kolinski tovarni sami. Če se je morda dogodilo, da je kak časopis odklonil kako notico, ki jo je priporočalo kako konkurenčno podjetje Kolinske tovarne ali pa ki je Kolinsko tovarna napadala, se je to zgodilo po lastnem, svobodnem preudarku dotičnega časopisa, ki je bil pač prepričan, da je Kolinska tovarna edino slovensko podjetje te vrste na celem jugu, ki se po svojih močeh na realen način interesira za narodnogospodarsko, kulturno in narodno življenje slovenskega naroda. In nazadnje tudi ni naloga časopisov, da bi sprejemali prenačljene notice o tem ali onem podjetju, ki jim mora slediti blamaža v obliki popravkov. — Neki časopis je prinesel vest, da predsedniku Kolinske tovarne, gosp. Křički, ni bilo prav, da se je trem odpuščenim uradnikom spet ponudilo v podjetju mesto. Z ozirom na to naj konstatiramo sledeče: Pred-

sednik Kolinske tovarne, gosp. arhitekt Vincenc Křička, je velezaslužen delavec na narodno-gospodarskem polju, ki v Kolinski tovarni kot predsednik deluje že od njene ustanovitve. Njegova trgovska dalekovidnost in stremljenje koristiti podjetju, kateremu načeluje, izključuje, da bi bil proti sodelovanju kake moči, ki izpolnjuje z interesom in zadovoljivo svoje dolžnosti. Z vztrajnim delom se je gosp. Křički posrečilo povzdigniti nekdanjo malo tovarno, ki je bila samo lokalnega pomena, v podjetje, ki danes reprezentira ogromno silo. — Samo toliko smo hoteli resnici na ljubo povedati z ozirom na neresnične trditve, ki so se zadnje dni širile o Kolinski tovarni.

— **Minister Zaleski in bosanski deželni šef Bilinski na Stolu.** Iz Javornika na Gorenjskem se nam poroča: Včeraj sta od tu odpotovala na »Stol« ob 6. uri zvečer in prenočita na planinah fin. minister dr. Zaleski in bosanski deželni šef Bilinski. Pripeljala sta se z avtomobilom popolnoma inkognito. Bajegresta potem na Bled.

— **Vič-Glince.** Tolovajski napad viškega Sokola in njegov zagovor v sobotnem »Slovenskem Narodu«. Viški Sokoli so jo iztuhitali! Cel teden so potrebovali, da so skovali članek, ki pere zamorca in skuša z zavijanjem resnice svetu dokazati, da ni črn ampak bel. Oni člani viškega Sokola, ki so iz zase-de napadli naše Orle, ki so se iz izleta vračali, so glasom »Slovenskega Naroda« popolnoma nedolžna jagnjeta, ki so se mirno vračala v večji družbi po Večni poti domov v Rožno dolino. Bratje Sokoli! tega kar kvasi sobotni »Narod« o napadu, niti sami ne verujete. Ako bi bili Sokoli napadeni, tedaj bi bil »Narod« gotovo že v ponedeljek večer prinesel članek, v katerem bi na dolgo in široko poročal širši liberalni javnosti o grozodejstvih, ki so se baje izvršila ob Večni poti, od strani članov viško-glinškega Orla. Če bi bil Sokol napaden, kakor pravi sobotni člankar v »Narodu«, tedaj bi se izvestna Sokolica ne hvalila okoli, kako je tolkla po glavah članic katoliškega izobraževalnega društva. Pomilujemo mizarskega pomočnika Lukmana, tega vzor-Sokola, da je padel v omedlevico. Tega reveža je samo zato vrgla božjast, ker mu treznejši člani Sokola niso pustili, da bi nadalje pretepeval mirne pasante Večne poti. Ne bomo dalje odgovarjali na članek »Slovenskega Naroda«, vprašamo samo širšo javnost: Kdo je večje obsodbe vreden, ali tisti ki se pozdravljen s huronskim vpitjem in živžganjem in potem dejansko napaden, brani po svoji moči, ali oni, ki preži skrit v praproti, na cesto pa postavi dva opazovalca, da avizirata prihod onih, ki jim je bil napad namenjen z besedami »Alo komanda«? — Da, viški Sokoli, to so kavalirji, v prvi vrsti so se vrgli na nežnejši spol, niso prizanesli niti slabotnim starcem in skoro bi stavili z ozirom na prej navedene besede »Alo komanda«, da je bil napad na člane in članice slov. katoliškega izobraževalnega društva skrbno domnjen. Čestitamo sokolstvu, da šteje med svoje brate Lukmana ml., Ropreta, Tabora in druge, ki so bili zbrani v karavanski špici dne 28. julija ob Večni poti. Ubogi Tyrš — kake posnemovalce imaš na Viču v vrstah svojih naslednikov. Sicer pa o viškem Sokolu krožijo kaj čudne govorice. Čujemo, da so »brez glave«, da jih je predsednik zapustil. Potem ni čuda, da vlada med njimi cela anarhija. Nekdo se je izrazil, ko bi višje oblasti o teh čednih rečeh izvedele, bi gotovo viškega Sokola razpusile. — Ako bo »Sl. Narod« še dalje spiral tega tiča, bomo tudi mi obrnili nanj večjo pozornost.

— **Poseben vlak iz Gorenjske v Postojno.** Dne 15. t. m. se vrši ob 3. uri popoldne v Postojnski jami poletna veselica. Vsled tega vozi ta dan prvič poseben vlak za polovično ceno iz Gorenjske v Postojno in nazaj. Vlak odhaja iz Jesenic ob deseti uri 14 minut, prihaja v Ljubljano ob 11. uri 57 minut ter ima zvezo s posebnim vlakom, ki vozi ta dan tudi iz Ljubljane v Postojno. Vožne cene so, kakor omenjeno, polovične, vstopnina v jamo je znižana na 2 K. Veselica se vrši pri vsakem vremenu, ter se slavno občinstvo opozarja na ugodnost te nizke cene posebnega vlaka.

— **Poseben vlak iz Ljubljane v Postojno.** Kakor običajno vozi tudi letos o priliki poletne jamske veselice dne 15. t. m. poseben vlak iz Ljubljane v Postojno. Vožne cene so polovične ter znaša voznina za III. razred tja in nazaj samo 2 K 70 v, za drugi razred 4 K 10 v in za I. razred 5 K 50 v. — Vlak odhaja iz Ljubljane ob 12. uri 42 minut opoldne, prihaja v Postojno ob 2. uri 35 minut iz Postojne odhaja vlak ob 8. uri 2 minuti ter prihaja v Ljubljano ob 9. uri 22 minut zvečer. — Veselica se vrši pri vsakem vremenu. Nihče naj ne

zamudi ugodne prilike ogledati si ta dan bajne krasote podzemeljskega sveta, zlasti še, ker je p. t. izletnikom dana prilika obedovati doma, kar je vsekako treba vpoštevati, ker so ta dan gostilne in restavracije v Postojni prenapolnjene.

— **Krapina—Toplice.** V tukajšnje zdravilišče je dospelo do 2. avgusta 1500 strank, oziroma 2691 oseb.

— **Na vrtu kolodvorske restavracije v Divači** (M. Dolničar) vršil se bo v četrtek (Veliki Šmaren) to je 15. t. m. veliki vojaški koncert slavne godbe c. in kr. pešpolka št. 87 iz Pulja. Začetek ob četrti uri popoldan. Vstopnina 60 vinarjev za osebo.

— **Iz Koroške Bele pri Javorniku.** V nabiralnik »Slovenske Straže« pri gostilničarju g. Orehovniku se je nabralo 173 kron 8 vin. Posnemajte gosp. Rozmana, vulgo Orehovnika, da je tekom treh mesecev toliko nabral v prid »Slovenski Straži«.

— **Popravljanje stolpa.** Na Koroški Beli so pričeli z predelili popravljanja stola na farni cerkvi. Stroški so proračunjeni na 12.000 kron. — Ljudje, razun 5 liberalcev, jako radi pomagajo pri zgradbi. Delo je prevzela tvrdka Maglaj & Volarič iz Kranjske gore, jako solidna tvrdka.

— **Slovenec ponesrečil v ameriškem rudniku.** Iz Yale, Kans., poročajo: Dne 16. m. m. je šel naš rojak Fran Špec zdrav in vesel na delo, kjer je ostal do 3. ure popoldne. Zapustivši svoje delo, je vstopil z nekim črncem v vspenjačo, ki naj bi jo potegnila na površje. Ko je bila vspenjača kakih 15 čevljev visoko, se utrga in pade na tla z obema delavcema. Usmiljenja vredni rojak Špec si je pri tem zlomil tilnik in hrbet, da je v groznih bolečinah v par trenutkih za vedno izdihnil. Pokojnik je bil 42 let star in doma iz sevniškega okraja na Spodnjem Štajerskem, kjer zapušča dva brata in sestro.

— **Slovenski Dom v Ameriki.** Slovenski rojaki v La Salle, Ill., nameravajo zidati svoj lastni Slovenski Dom.

— **Pozdrav dež. poslanca in župnika v Gorjah g. I. Piber bratom Hrvatoma—izletnikom na Bled in v Vintgar.** Ko je pripravil odbor za sestanek slov. in hrv. kat. nar. dijaštva pripravil izlet na Bled, je obvestil o tem tudi dež. poslanca preč. gosp. župnika I. Pibera. Ker je moral g. poslanec oditi v nedeljo na shod v Trzin in ni mogel osebno v svoji župnici pozdraviti dragih gostov, je poslal sledeč pismen pozdrav: »Mili bratje Hrvati! Ker imam danes ljudski shod v Trzinu, si dovoljujem Vas, ljuba brate Hrvate — zastopnike krščanske odločnosti in narodne ideje v bratskem narodu, tem potom najprizrečnejše pozdraviti v imenu našega gorjanskega bralnega društva. Pozdravljam Vas pa še posebej kot zastopnik našega čvrstega gorenskega ljudstva. Kakor stojte proti nebu kipeče gore stoletja in tisočletja in stanovalno kljubujejo raznim neugodam, tako stoji čvrst naš slovenski rod na tej, po prirodni lepoti tako odlikovani zemlji — kot zmagovalec vseh verskih in narodnih sovražnikov. In ta rod Vam, dragi bratje, obeta zvestobo in prijateljstvo. Skupno se hočemo boriti, skupno zmagati vse sovražnike svoje. Z nami je Bog! Živeli bratje Hrvati! Živela hrvaška krščanska inteligenca! — Z vsem spoštovanjem udani I. Piber, župnik in deželni poslanec!«

— **Dva shoda na Premu.** Kakor smo že poročali, je v nedeljo govoril na Premu državni in deželni poslanec dr. Žitnik. Posebno dobro je bilo pojasnilo o našem deželnem gospodarstvu. Celo nasprotniki, katerih število se je v zadnjih letih silno skrčilo, so bili zadovoljni, da so slišali v številkah resnico o delovanju našega deželnega odbora. Na dobro obiskanem shodu pa smo se pomenili še o drugih domačih potrebah. Po naši reški dolini vodi državna cesta iz Reke v Postojno in Trst. Po njej vozi vsak dan nešteto avtomobilov. Ta vozila nimajo prav nobenega ozira na pešce in domače voznike. Zato se je sprejela na shodu resolucija: Občinski odbori, podpirani po svojem poslancu, naj delajo na to, da se avtomobilisti strogo drže voznega reda in naj šoferji vsaj skozi vasi ne dirjajo. Na ovinkih naj dajo vedno signal, kar navadno opuste. Na Kranjskem velevala vozniki izogibanje na levo, na Primorskem na desno. Tudi v tem oziru naj se vpelje enak red! C. kr. okr. glavarstvo v Postojni je na zadnji uradni dan v Ilirski Bistrici ukazalo vsem županstvom, naj preskrbe v vseh vaseh slovenske in nemške občinske deske, češ da je to potrebno zaradi druge narodnosti v deželi in zlasti zaradi vojakov. Na shodu se je prebivalcem pokazalo, ako moramo mi razumeti na železnicah nemško in mažarsko, v Trstu in Reki pa laško, naj tudi tuji pri nas razumejo slovensko. Vojška oblast naj skrbi najprej za pravilna imena v svojih kartah. V doseg tega namena naj pošilja na mapiranje slovenske častnike, katere je poslala v

tuje dežele (Galicija). Ako pa že k našim domačim polkom pošilja tuje, naj se ti nauče slovenščine, da bodo vsaj najvažnejše reči razumeli. Na shodu zbrani zborovalci so sklenili, da imajo občinski odbori najodločnejše zastopati to stališče. — Prejšnjo nedeljo je imela svoj shod naša kmetijska podružnica. Glede vinskega davka se je sklenil protest. Kužni hrvaški prašiči se iztrebijo na ta način, da se vpelje nova hamburška pasma. V ta namen je podružnica že dobila šest plemenskih svinj. Domača živina se poplemeni s simodolskimi biki. Podružnica je omislila dva. V povzdigo sadje-reje se je napravila drevesnica, v kateri je že 2000 prav lepih cepičev. Okrožni zdravnik dr. Gregorič iz Il. Bistrice je letos že tretjič prav poljudno predaval o prvi pomoči v sili pri raznih boleznih in neugodah, zadnjič zlasti za matere o otroških boleznih. Oba shoda sta bila dobro obiskana.

— **Zaplenjene klobase.** Zadnje čase je začela tržna oblast prodajalcem suhega mesa ostro na prste stopati. Poročali smo že, da so zaplenili na Dunaju v socialno demokratičnem konsumu 430 kg pokvarjenih klobas in da se je predvčerajšnjem v Gradcu obesil v zaporu trgovec s suhim mesom, ker se mu je dokazalo, da je delal več let klobase iz bolnih živali. Dne 5. avgusta je pa tržna oblast zaplenila v Bosni nekega klobasarja 20 kg klobas, ki so bile natlačene s krompirnato kašo; v klobasah so našli tudi polno živalskih dlak in rdeče volne.

— **Potegnili sta prebivalce vasi Milankoviči** in Groza v foškem okraju v Bosni Hava Azemović in Jusuf Čorba, češ, da so ju napadli roparji, ki da nameravajo tudi vasi napasti. Prebivalstvo je bilo v velikih skrbeh, dokler ni orožništvo dognalo, da sta omenjena le lagala in jih aretiralo. Morala se bosta zagovarjati radi prestopka zoper javni mir in red.

— **Ljudsko šolstvo.** Okrajni šolski svet v Kočevju je imenoval izprašane učiteljskega kandidata Ivana Babuza za provizoričnega učitelja in voditelja na enorazrednici v Ovčaku.

— **Napad na vojaško pošto.** Iz Zvonika v Bosni poročajo, da so pred nekaj dnevi neznanci streljali pri vasi Trešice na vojaško pošto, ki služi med Bjeljino in Zvornikom. Neznanci, ki so brčkone hoteli poštnega konduktarja in spremljevalca ubiti, so pobegnili v gozdu, ko so videli, da se je napad ponesrečil. Dve krogli sta zadeli čepico konduktarja, vendar ga niste ranili. Konduktar je klical na pomoč, nakar so prihiteli finančni stražniki, ki so bili v bližini. O dogodku je bilo takoj obveščeno orožništvo, ki je takoj začelo zasledovati napadalca. Naslednjega dne so aretovali brata Hassana in Meho Adamovića, pri katerih so našli revolver, s katerim so hoteli ubiti spremstvo pošte. Izročili so jih sodišču v Zvorniku.

— **Obraz mu odgriznil.** Hrvaški listi poročajo o sledečem slučaju v Bijelem Brdu. Kmet Vlado Ilić se je v družbi svojih prijateljev veselil v neki tamonjski krčmi. Pozneje se mu je pridružil Sava Miholić, istotako iz Bijelega Brda. Ko so se nekoliko napili, sta se omenjena dva sprla. Sava je objel Ilića ter mu med objemom odgriznil dober del lica. Ko ga je spustil, je bil Ilić ves v krvi, a njegov obraz v Savinih zobeh. Ilić so prepeljali v bolnišnico, a Nikolić se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

— **Podvzetna dijaka.** Osječka »Narodna Obrana« piše: Dijaki, ki potujejo, znajo biti podvzetni in iznajdljivi. Tako sta v sredo »doplovila« dva slovenska dijaka v Osjek. Spustila sta se v Mariboru na Štajerskem po Savi v navadnem čolnu ter priplula v Osjek, kjer ju je neki meščan pogostil. Dijaka sta gimnazijca 8. razreda. Na čolnu sta potovala po Dravi celih sedem dni. Pot je bila menda zelo zanimiva.

— **Umrl** je na Dunaju po kratki bolezni v starosti 68 let dr. Josip Laudembach, veleposestnik in odvetnik v Vukovaru. Bil je navdušen Hrvat.

— **Tatvine v sarajevskih vojaških skladiščih.** V Sarajevu so v sredo prijeli nekega kočijaža, ko je hotel prodati nekemu trgovcu dve vreči s posameznimi deli od topov. Ovadil je celo zadevo trgovcu, ki se mu je zdela stvar sumljiva. Na policiji je izjavil kočijaž, da je predmete kupil v Kalinoviku od nekega vojaka. Domnevajo, da gre za enako tatvino kot pred časom v vojaškem oskrbovališču. Uvedena je stroga preiskava.

— **Zvišanje cen cigar in cigaret** je v prvem polletju 1912 v primeri s prvim polletjem 1911 prineslo državi kljub zmanjšanemu konsumu na cigarah za okroglo 2 milijona komadov in na cigaretah za okroglo 446 milijonov komadov za 8 milijonov kron več dohodkov.

— **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Mekinjah** priredi na Veliki Šmaren popoldne ob pol 4. uri v Društvenem domu v proslavo Slomškovega spomina veselico s sledečim sporedom: 1. Aljaž: Stražniki. 2. Juvane: Rožmarin. 3. Gerbič: Slovanski brod. 4. Govor. 5. Don Manuel ali trojni Ave Marija, igraoz s petjem v treh dejanjih. Lepo igro, polno verskih in domorodnih prizorov bodo povzdignili lepi kostumi ter krasna scenerija. Pridite v obilnem številu!

— **Vojni minister Auffenberg** se je včeraj popoldne z gorenskim vlakom pripeljal na letovišče na Kranjskem. Istopol je na postaji Vižmarje in se od tod peljal na gradič svojega tasta.

— **Na zastrupljenju** je umrla v četrtek v Zagrebu 18letna služkinja Ana Jutriša. Ker je samoumor izključen, preiskujejo, kaj bi bilo vzrok temu zastrupljenju.

— **Strela je ubila** v selu Pačetini na Hrvaškem kmeta Mita Šljukića, njegovega konja in dva konja kmeta Jovanovića. Šljukić in Jovanović sta se namreč oba vozila vsak na svojem dvo-prežnem vozu, ko jih doleti nevihta; Šljukićeva žena, en njegov konj in kmet Jovanović so ostali nepoškodovani.

— **Sestanek slovenskega in hrvaškega katoliškega dijaštva** so pozdravili brzojavno še: Predsednik češke akademične lige, Češka akademična liga sama, posl. Stojan, kateh. Jasek iz Kromeriza, Brdarić in Kornicer iz Pariza, Doko Musanović in Windschürer iz Mostara, Bartulica in Jurjević iz Splita, don Ivanović in Felicinoni za prečko omladino »Pavlinović« ter olomuški bogoslovci.

— **Gasilska slavnost.** Prostovoljno gasilno društvo Podutik-Glince je 4. t. m. obhajalo redko slavnost blagoslovljenja nove društvene zastave, katero so podarile društvu vrle domače žene in dekleta. Že ob 2. uri popoldne nabralo se je v Podutiku nebroj račovednega občinstva od blizu in daleč, katere je zvesto pozdravljali topič iz bližnjega hribočka. Opazili smo sledeča društva: Ljubljana, Zgornja in Sp. Šiška, Vič, St. Vid nad Ljubljano, Dobrova, Vižmarje, Dravlje, Tacen, Stožice, Jezica, Gameljne in Pirniče. Ob treh so je pripeljala kumica velečenjena gospa Krisperjeva iz Ljubljane, katero je z velikim veseljem sprejelo domače gasilstvo z godbo na čelu. Kumico je pozdravila gospica Borštnar in ji poklonila šopek. Ob 4. uri je blagoslovil gospod kaplan šentvidski zastavo, nakar je gospa kumica imela govor. Nato so govorili: g. kaplan, g. Turk, načelnik okrajne zveze Ljubljana, g. Lavtižar, načelnik okrajne zveze Sp. Šiška. Po končanih govorih je poklonila gđna. Polonica Lampret blagoslovljeno zastavo gasilec. Zatem se je pričelo zabijanje žebličkov. Pel je sl. zbor Blaž Potočnikove čitalnice pod vodstvom gosp. Hafnerja. Za tem so odkorakala društva z defiliranjem mimo gasilnega doma proti veselčnemu prostoru. Ob petih začela se je veselica na vrtu gostilne pri Vodniku, katera je krasno uspela. Predvsem se zahvaljujemo prebлагorodni gospej Krisperjevi, koja je z tolikim veseljem prišla na pomoč gasilec ter se pri kumovanju odzvala z ogromnim darom, koji je društvo čisto presenetil. Vsled tega ji kliče društvo: Bog jo živi! Dalje se zahvaljujemo č. gosp. kaplanu, gg. pevcem in pevkom, vsem društvom, koja s oprihitela od blizu in in daleč. Ne pozabimo tudi domačih žena in deklet, koje so žrtvovala krasno zastavo in veliko truda z sodelovanjem pri predpripravah, tudi fantje zaslužijo pohvalo z pridnim nabiranjem dobitkov ter isto za sodelovanje itd. Vsem darovateljem dobitkov bodi tudi iskrena zahvala!

Ljubljanske novice.

Ij **Opozarjamo** še enkrat na jutrišnjo prireditev šentpeterskega okrožja Orlov v Štepanji vasi, ki naj pokaže, kako močno je razvita orlovska misel v bližnji okolici Ljubljane. To daje pomen temu mladeniškemu taboru, to nas vabi, da pohitimo jutri v Štepanjo vas. Priprave nam kažejo, da kaj takega še ni videla Štepanja vas. Na vrtu gostilničarja g. Povšeta je krasno telovadišče, ki ima prostora do 60 telovadcev, kjer se bo vršila nato vrtna veselica, pri kateri govorita gospoda državni in deželni poslanec Povše in predsednik Z. O. dr. L. Pogačnik. Javna telovadba se vrši takoj po 1. uri, ki se pojo ob 3. uri popoldne v podružnični cerkvi Sv. Stefana. Opozarjamo, da se vrši telovadba ob vsakem vremenu, zato bodemo prihiteli k Vam, bratje Orli, ob vsakem slučaju. Jutri naj bo klic Ljubljančanov: Na tabor v Štepanjo vas!

Ij **Blamaža.** Z velikim pompom so naznanjevali iz »Učiteljske tiskarne«

da se prihodnje šolsko leto upelje v kranjskih ljudskih šolah Widrovo »Moje prvo berilo«. Iz gotovega vira smo izvedeli in to sedaj naznanjamo, da za to šolsko leto ne bo sto knjigo nič, ker se ni odobrena. — Res, smolo imajo liberalni učitelji. Za šolske tiskovine so imeli »privilegij«, tako nekako so pisali v »Učit. Tovaršcu«, pa izdaja jih vendar »Katoliška Bukvarna«; za oddajo učiteljskih služb imajo koncesijo, pa se hudoben svet noče posluževati te prilike!

Ij **Umrl** je predvčerajšnjem po dolgi bolezni deželnovladni svetnik v pokoju dr. Mihael Gstettenhofer v 69. letu starosti. Bil je okrožni glavar v Logatcu, Kranju in Kočevju. Zadnja leta je prebil v Ljubljani.

Ij **Deško zavestišče v Meidlingu** pride, kakor že znano, z 100 gojenci in lastno godbo v ponedeljek, 12. avgusta, ob 11. uri 14 minut popoldne v Ljubljano na južni kolodvor, nakar korakajo med sviranjem godbe v mesto. Gojenci, ki se občinstvu povsod, kamor pridejo, priljubijo, prireda za čas tukajšnjega bivanja več zabav. V ponedeljek, 12. avgusta, ob 8. uri zvečer je koncert v hotelu »Union«. V torek, 13. avgusta, od pol 12. do pol 1. ure popoldne prome-nadni koncert v Zvezdi, zvečer ob pol 8. uri predstava v deželnem gledališču pri zelo nizkih cenah. V sredo, 14. avgusta, ob 5. uri popoldne koncert v hotelu »Bellevue«. V četrtek, 15. avgusta, so dobrotelne predstave v korist fonda za dijaške zlete, ki jih namerava še prirediti dijakom srednjih šol tukajšnja podružnica avstrijskega mornariškega društva, in sicer ob 4. uri popoldne telovadba in mladinske igre na dirkališču v Lattermanovem drevoredu in ob 7. uri zvečer koncert v hotelu »Bellevue«. Za predstavo v deželnem gledališču je predprodaja vstopnic v Sečarkovi trafikci v Šelenburgovi ulici. To počitniško potovanje ima le podučen namen, in vodstvu ni za dobičkanost, marveč samo, da se z dohodki pokrijejo potovalni stroški. Zato so povsod minimalne cene. Obisk vsakomur toplo priporočamo.

Ij **Pri Sv. Krištofu** bo jutri ob 9. do-poldne žegnanje. Popoldne ob 5. uri so litanije z blagoslovom. Radi so Ljubljančani hodili že od nekdaj k tem opravilom in so obenem obiskali tudi grobe svojih rajnklih.

Ij **Šentpeterski Orel** je priredil pretekle nedeljo pri br. Iv. Flegarju na Zaloški cesti zelo dobro uspelo veselico. Na prostornem dvorišču Flegarjeve gostilne je bilo zasedeno do zadnjega kotička z gosti od blizu in daleč, med katerimi smo tudi opazili mnogo odličnih oseb. Na veselici je vladalo neprisljano veselje, zelo pa je ugajal izborni aranžma cele prireditve. Pri okusno napravljenih paviljonih si je lahko človek okrepil dušo in telo, a ob ubranem petju pevskega zbora Prosvetnega društva in zvokih godbe na lok se je zabava čim radostnejše razvijala. Splošno so žele pohvalo zlasti krasne skupine Orlov, prirejene ob svitu bengaličnih luči. Da je marsikdo vjel srečo pri srečolovu in da so srečo povečali tudi mnogi dragoceni dobitki, je naravno. Šentpeterskemu Orlu moremo le čestitati na lepo uspeli prireditvi ter želimo, da bi nas kmalu razveselil z enako lepo zabavo.

Ij **Heuffel obsojen.** Obsojen je bil danes pri c. kr. okrajnem sodišču Avgust Heuffel iz Vodmata 158, eden glavnih liberalnih agitatorjev v Mostah, na globo 25 kron, ker je preveč ljubeznjivo nagovarjal Franceta Zidana, po domače Ahčina. Ahčin je bil tako velikodušen, da mu je odpustil, ker se mu je smilil in je vedel, da je gosp. Heuffel tudi revež. Tako plačujejo »klerikalci« liberalce.

Ij **Vabilo na X. rožnodolski semenj**, katerega priredi olepševalno društvo v Rožni dolini v nedeljo, dne 11. avgusta 1912, v restavraciji »Rožna dolina«. Spored: 1. Viško-glinška godba. 2. Petje. 3. Papirnata bitka. 4. Šaljiva pošta. 5. Turška kavarna. 6. Vroči rožnodolski štruklji. 7. Rožnodolski jud ravnokar došel iz Turškega, konkurira mu Kočevar 3. 5. 7. (šaljivo). 8. Nastop cvetličark. 9. V mraku umetni ojenj. 10. Prosta zabava. — Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne. — Vstopnina 20 h za osebo. — Za dobro jed in pijačo je skrbjeno v restavraciji »Rožna dolina«. — K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Ij **Slovenska naselbina na Bolgarskem.** Karol Lenčec iz Laverce, ki je ponaredil za 30.000 menic, biva zdaj v Zofiji pri g. Kendi.

Ij **Lepega lisjaka**, okoli dva meseca starega, zelo prijaznega, se lahko dobi v Rebru št. 3.

Ij **Franc Urbanc**, posestnik na Jezici, nam javlja, da protestira proti temu, ker se je v policijskih novicah o njegovem 12letnem sinu Francetu trdi-

lo, da je »taf«, ker so našli pri njem več denarja in so na tej podlagi zasumili, da se gre tu za denar, ki je bil ukraden kontorstki Jožefi Wal iz Ljubljane.

Ij **Neko razstrelivno snov** je vrgel danes nekdo v vrt justične palače ob Miklošičevi cesti. Dinamitna patrona se ni užgala. Ali je to bila šala ali je bil hudoben namen?

Ij **Nesreča**. Včeraj se je jermenarju Karlu Stoniču iz Dobregapolja blizu Lašče splašil konj, vsled česar se je preobrnil voz in je Stonič tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. Prepekljali so ga v deželno bolnišnico.

Ij **Aretovana** je bila sinoči slaboglasna Ivana Slikova, rojena 1884 v Mostah ter pristojna v Vosek, okraj Maribor, ker ima za mesto prepovedan povratek, a se vkljub temu povrača še nazaj. Oddali so jo sodišču.

Ij **Kolo ukraden** je bilo sinoči iz veže štev. 10 v Škofiji ulici gospodu Petru Mateliču. Kolo je »Waffenrad«, ima navzgor zakrivljeno bilanco in je na njem naslikana vojaška puška, je prostega teka, prestavi sta zrezljani, notranja obroča sta ponikljana ter imata v sredi zelen pas. Prvo kolo je zeleno poskropljeno, ima strešico proti blatu. Kolo ima tovarniško število 118.845, magistro na belo na zelenem polju 946 in je vredno 140 K. Pred nakupom se svari.

Telefonska in brzojavna poročila.

ŽUPAN VINTAR OPROŠČEN.

Rudolfovo, 10. avgusta. Prečinska afera je bila danes pred tukajšnjim okrožnim sodiščem končana z oprostitvijo župana Vintarja in veliko blamažo liberalcev.

NEMŠKI DRŽAVNI KANCELAR V BUHLAVI.

Dunaj, 10. avgusta. V prvi polovici decembra obišče nemški kancelar Bethmann-Hollweg avstrijskega ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda na njegovem gradu v Buhlati.

USPEH PULJSKI HRVATOV.

Pulj, 10. avgusta. S prihodnjim šolskim letom se otvori obrtna šola, deljena na tri oddelke, hrvaški, italijanski in nemški. Čestitamo puljskim Hrvatom na tej pridobitvi!

SAMOUMOR HRVAŠKEGA POSLANCA DR. POPOVIČA.

Osijek, 10. avgusta. Tu je saborski poslanec Aleksander Popović z zabodljajem v srce se sam usmrtil. Vzrok melanholija.

Osijek, 10. avgusta. Aleksander Popović se je bil te dni vrnil z Dunaja, kamor se je bil podal, da konzultira zdravnika, ker je zadnji čas bolehal na hipohondriji. Imel je fiksno idejo, da ga bo zadela gospodarska katastrofa, dasi je živel v dobro urejenih razmerah. Postal je še bolj melanholičen, ko mu je nedavno pobila toča, bil je pa proti škodi zavarovan. Njegova obitelj je skrila vse orožje v hiši, ker so se bali, da se usmrti. Včeraj popoldne je Popović velel ženi, naj mu gre napraviti črno kavo in si je med tem, ko je bila žena odsotna, zabodel v srce žepni nož. Bil je smrtni boj pol ure.

CAR FERDINAND ODPOTOVAL NE-NADOMA DOMOV.

Budimpešta, 10. avgusta. Bolgarski car Ferdinand, ki biva na Ogrskem, je nenadoma odpotoval v Bolgarijo.

SPOR MED TURKI IN ALBANSKI PO-RAVNAN.

Solun, 10. avgusta. Voditelji Arnavtov so izročili Ibrahim-paši spomenico s sledečimi zahtevami: Pobiranje davkov v primeri z davčno močjo prebivalstva. — Arnavti naj služijo v miru samo v rumelskih provincijah. — Nastavijo naj se pošteni in strokovnjaški uradniki, ki poznajo albanski jezik. — Ustanove naj se ljudske in poljedelske šole. — Zgrade naj se ceste in železnice. — Dovolijo zasebne šole. — Kabinet Said-paše se ima postaviti pod obtožbo. — Podeli se generalna amnestija. — Orožje se vrne. — Turška vlada je vsemu ugodila.

POTRES V TURČIJI.

Carigrad, 10. avgusta. Včeraj se je tu čutil močan potres, ki je povzročil veliko paniko. Prebivalstvo je bežalo na ulice. V Peri se je poškodoval vodovod. V Corlu-u je vnela svetilka, ki je vsled potresa na tla padla, požar, ki je upepelil okoli 400 hiš.

VELIKA GOLJUFIJA.

Trst, 10. avgusta. Pobegli menjalec denarja Neumann je izvršil goljufijo v znesku nad pol milijona kron. Prizadehtih je jako veliko Tržačanov.

LAŠKI EKSEKABINJER ARETIRAN RADI PONAREJEVANJA DENARJA.

Trst, 10. avgusta. Tu so aretirali bivšega laškega karabinijera Garadini-

ja, katerega išče laška policija, ker je ponarejeval denar. Tržaška policija je našla na njegovem stanovanju veliko grškega, belgijskega, francoskega, laškega, švicarskega in avstrijskega denarja. Njegova delavnica je bila opremljena z električnimi stroji najfinerše vrste.

FINANČNI URADNIK TAT.

Göding, 10. avgusta. Finančni uradnik baron Clair je izvršil velike tatvine tobaka. Uradnik je ušel. Sumijo, da je izvršil samoumori.

UBOJ V JETNIŠNICI.

Gradec, 10. avgusta. V jetnišnici tukajšnjega deželnega sodišča je zaradi tatvine kaznovani dninar Franc Mavrin ubil dninarja Janeza Schwegele, ker sta se sprla.

TRIJE DUNAJČANI UTONILI.

Krems, 10. avgusta. Tu so utonili pri kopanju trije Dunajčani.

EN METER VISOKO SNEGA NA TI-ROLSKEM.

Inomest, 10. avgusta. Po vseh hribih in tudi nižje doli je zapadel zadnje dva dni sneg. Ponekod je sneg visok 1 meter. Temperatura je na višavah za 10 stopinj padla. Reke so zelo narasle.

RUDNIŠKA NESREČA V BOCHUMU.

Bochum, 10. avgusta. Vseh mrtvih je 125. — Konstatiralo se je, da je vzrok nesreče kaznjiva nemarnost, ker je nek rudarski delovodja kljub temu, da je bila navzočnost plinov konstatirana, razstreljeval skalo.

VULKAN STROMBOLI BRUHA.

Messina, 10. avgusta. Ognjenik Stromboli je začel močno bruhati. Iz kraterja se dviga velik oblak dima in ognjene lave.

1200 OSEB ZBOLELO NA ZASTRUP-LJENJU.

Palermo, 10. avgusta. Tu je zbolelo 1200 oseb na zastrupljenju po vodi iz vodnjakov.

PEVKA ZASTRUPljena.

Maria Theresiopel, 10. avg. Tu je primadonna Lilly Kovacs po zavžitju ostrig vsled zastrupljenja nevarno zbolela.

POPLAVA V LOMBARDIJI.

Milan, 10. avgusta. Okoli Varese in v tesinskem kantonu ob Komskem jezeru so se udrla oblaki. Potoki so tako narasli, da so podrli mostove in hiše. Več ljudi je ubitih.

DIJAK ZLORABIL DEKLICO.

Dunaj, 10. avgusta. Na policiji je danes izjavila 15letna Marija Pišnik, da jo je neki dijak izvabil v svoje stanovanje, jo tam s kokainom popolnoma omamil in nato izvršil neuraven čin. Policija je dijaka zaprla. Piše se Schulze.

SAMOUMOR V TRSTU.

Trst, 10. avgusta. Tu je v bolnišnici umrla služkinja Jožefina Walz iz Koroške, ki je bila 8. t. m. skočila iz okna stanovanja, kjer je služila. Dekle je bilo histerično.

Razne stvari.

Odlikovan francoski duhovnik. Francoski notranji minister je podelil duhovniku Vidalu iz Fontienna v departementu Basses-Alpes veliko zaslužno svetinjo. V duhovnikovi vasi je namreč izbruhnil tifus in obiskal skoro vse družine, tako da so bile nekatere družine skoro brez vsake postrežbe. Abbe Vidal pa je obiskoval dan za dnem vse pacijente, skrbel za živila, postiljal bolnikom ter se sploh izkazal kot vzor ljubezni do bližnjega.

Slepici učitelji slepcem. V Angliji, Ameriki in Franciji je precejšnje število slepih učiteljev, ki poučujejo po šolah slepce. Metoda, da slepci slepce poučujejo, se je kaj dobro obnesla. Slepi učitelji ve najbolj, kaj more zahtevati od slepih učencev. Pokazalo se je, da slepi učenci pod slepimi učitelji hitreje napredujejo v branju, pisanju, godbi, kakor pa pod učitelji z zdravimi očmi.

V nemščino preložene srbske pesmi. Kakor peti zvezek berlinske knjižnice »Aus fremden Gärten« je prišla v dežel knjižnico »Serbische Dichter«, v kateri so preložene pesmi L. Kostića, V. Ilića, J. Dučića in Sv. Stefanovića. Prevod kakor tudi uvod je preskrbel Oton Hauser.

Iz katoliškega sveta. (Organizacija katoliškega tiska.) Založniška trdka v Rimu, lastnica velikih katoliških dnevnikov: »Corriere d'Italia« v Rimu, »Avvenire d'Italia« v Bolonji, »Corriere di Sicilia« v Palermu in »Italia« v Milanu, je kupila sedaj tudi »Momento« v Turinu in bo imela tudi svoj list v Pizi. — Tudi katoliški dnevniki »Unita Cattolica« v Florenci, »Riscossa« v Braganci, »Lavoro« v Milanu, »Liber-

ta« v Neapolju ter »Liguria« v Genovi so se združili v enem podjetju. Potrebni kapital je že zasiguran.

Rokord brezičnega brzojava. Iz Berlina poročajo: Berolinska družba za brezžični brzojav »Telefunkengesellschaft« je pravkar dosegla uspešno brezžično brzojavno zvezo preko cele Južne Amerike med Limo na zapadni in Para na vzhodni obali. Ta zveza, ki znaša 3400 km, je največji uspeh, kar ga je doslej dosegel brezžični brzojav. V Limi odposlani brzojavi gredo po 2200 km dolgi zračni poti direktno v Manaos ob Amaconski reki, od koder jih odpošljejo brezžičnim potom v 1200 kilometrov oddaljeno Paro.

Knez Lujo Vojnović zapustil dvorno službo v Bolgariji. Knez Lujo Vojnović, ki je bil zadnjih pet let osebni ataše cara Ferdinanda bolgarskega, je iz zdravstvenih razlogov svojo čast odločil. Jeseni prevzame baje stolico zgodovine in diplomacije na zagrebškem vseučilišču.

100letni jubilej Napoleonove vojne na Ruskem. Iz Petrograda poročajo listom: Dne 25. avgusta t. l. se bo vršilo 100letno proslavljenje Napoleonove vojne iz leta 1812. Slavnosti se bo udeleževalo 25 izžrebanih starčkov. Najstarejšemu teh veteranov je 126, najmlajšemu pa 117 let.

Poljski tisk. Vseh poljskih listov na svetu je 1050. Od teh je 950 samostalnih, 100 pa kakor priloga izhajajo. Dnevnikov je 175, ostali so tedniki in mesečniki. Na Ruskem Poljskem je 44 časnikov, v Avstriji 51, v Nemčiji pa 43. V Varšavi izhaja 10 dnevnikov, v Lodžu 4, v Lubinu 3; Kališ, Čenstohov in pa Sosnovice imajo pa 2 dnevnika; Kielce, Vilno, Kijev in Petrograd pa po enega. V Krakovu je 7 dnevnikov, v Lvovu 10, v Tešinu in Tarnovu po 1 dnevnik. V Poznanju je 7 dnevnikov, v Katovicah 2, v Bydgošti, Bytomu, Čersku in po nekaterih drugih mestih po eden. Nadalje izhajajo dnevniki v Berlinu, Bohumu in Herni. V Ameriki je 9 dnevnikov, in sicer v Čikagi 4, v Milwauku in Buffalu po 2, v Detroitu 1. — Poljskega kraljestva ni več, ali poljski narod še živi in se uvršča zlasti z ozirom na svojo lepo literaturo in slikarsko umetnost po vsi pravici med prve kulturne narode v Evropi.

Prijet velikomestni pustolovec. Dva pariška policijska inšpektorja sta aretovala dne 3. t. m. v Parizu na cesti 42letnega Pierre Labasse, ki je pod različnimi imeni izsiljeval od ljudi denar. Aretovali so tudi njegovo ljubimko, neko Magdaleno Lacan, ki ga je spremljala. Labasse je menda tudi vodja velike zločinske družbe, ki si je zbrala svoje polje zlasti v modernih kopališčih. Slučaj, zaradi katerega so Labasseja tako iskali, se je dogodil poleti 1910. v kopališču Chatelguyon v Auvergneju. V nekem elegantnem hotelu se je namreč neka mlada in baje bogata vdova iz Pariza seznanila z živahnim gospodom, ki se ji je predstavil kot ameriški bankir Fabio. Na damo je bankir zelo ugodno uplival. Nekega večera je bil na izprehodu v zdraviliščnem parku napram nji zelo vsiljiv. Nenadoma je prišel varuh zakona v postavi poljskega čuvaja, ki je zahteval, naj mu par sledi na policijo, da se bo napravil protokol v svrhu uvedbe kazenskega postopanja. Vse prošnje do smrti prestrašene dame in Fabija niso nič pomagale. Tu je prišel kot slučajno po poti neki gospod, ki se je predstavil kot inženir Pierre de Courvailles in ki se je ponudil, da poravnava spor. Temu posredovalcu se je posrečilo, da je proti plačilu 400.000 frankov utešil poljskega čuvaja, da je molčal. Prestrašena dama je potegnila svojo čekovno knjigo iz torbice ter izročila čuvaju ček v označeni višini. Bankir je izjavil, da bo dami to vsoto povrnil, kakor hitro bo prišel nazaj v Ameriko. Dan pozneje, ko se je dama vrnila v Pariz, je prišel k nji omenjeni poljski čuvaj v spremstvu inženirja in spretnega posredovalca Pierre de Courvaillesa. Zadnji je izjavil, da je pričela čuvaja peti vest in da hoče na vsak način vrniti dami 400.000 frankov in vso zadevo naznaniti sodniji. Po

dolgi debati se je končno posrečilo zopet Pierru de Courvaillesu pregovoriti poljskega čuvaja, da je proti izdaji novega čeka za 300.000 frankov obdržal 400.000 frankov in o celi zadevi molčal. Dama, ki je morala žrtvovati za svojo neprevidnost 700.000 frankov, še vedno ni spoznala cele komedije, ki so jo igrali bankir Fabio, poljski čuvaj in inženir Courvailles. Šele ko je dobila od Fabija pismo iz Havra, v katerem izjavlja, da nima vzroka vrniti v svrhu zabranjenja škandala izsiljeni denar, je dama vso zadevo naznanila policiji. Po dolgem poizvedovanju je policija izsledila bankirja Fabija v osebi nekega gotovega Jeana Baptista Frey, kakor tudi nekega Agatija, ki je igral vlogo poljskega čuvaja. Oba so aretovali in sta bila obsojena na petletno ječo. Courvailles, ki je bil obsojen v odsotnosti na petletno ječo, si je pod imenom Galzy kupil lepo vilo v oddaljenem pariškem predkraju ter se mudil v pariških hotelih pod imenom Fayet. Pri hišni preiskavi so našli pri njem 40.000 frankov gotovega denarja, 160.000 frankov pa v vrednostnih papirjih. Courvailles je identičen z zgoraj omenjenim Labassejem.

Konkurenca med nabiratelji umetnin. V pariških umetniških krogih kroži anekdota, ki se je primerila nedavno. K znanemu nabiratelju umetnin, g. X., je prišel neki drug bogat nabiratelj, g. Y., ki je bil posebno navdušen za kitajske vaze. X. se je čutil zelo počaščenega, ko je Y. pohvalil dve njegovi kitajski vazi. »Da, to so res mojstrska dela.« je pristavil gospod X., »svoječasno sem dal zanj pri nekem tukajšnjem trgovcu 20.000 frankov in jaz bi jih niti ne prodal za 200.000 frankov.« — »200.000 frankov?« je vprašal Y., »dobro, stavim vam sledeči predlog: Vi mi pošljete vazi in jutri imate šek za 200.000 frankov.« — Rečeno storjeno. Y. je dobil vazi, toda gospod X. je naslednjega dne zaman čakal na ček. Namesto čeka je prejel pismo, v katerem mu Y. naznanja, da so spoznali strokovnjaki vazi za ponarejeni. Razkačen je tekel gospod X. k trgovcu, od katerega je svoječasno kupil vazi. Po daljšem prerekanju sta se zednili, da vzame trgovec vazi za 40.000 frankov nazaj, tako da je X. še vedno zaslužil 20.000 frankov. Kdo bi pa znal popisati začudenje gospoda X., ko je zvedel, da je Y. kupil vazi od trgovca, grozen srd se ga je pa lotil, ko je pozneje tudi zvedel, da ste vazi tudi pristni. Celo stvar je Y. tako spretno insceniral, da je prišel poceni do vaz.

1309 No torej... To so ja prave

Jakobi antinikotinske
cigarene stročnice.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
9	9. zveč.	734,3	14,9	brezvetr.	oblačno	
10	7. zjut.	736,0	12,8	sl. jzah.	oblačno	6,1
	2. pop.	735,5	15,9	"	dež	

(Srednja včerašnja temp. 15,6°, norm. 19,3°.)
Sinoči od 6. do 7. ure nevihta.

Zahvala.

Povodom smrti in pogreba moje drage, nepozabne hčere, gospodične

Julijane Brus

izrekam za izkazano sožalje, za častno spremstvo nepozabne ranjce k večnemu počitku in za darovane prekrasne vence vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, prečastiti duhovščini in gg. pevcem tem potom najprisrčnejšo zahvalo. 2493

Dolenji Logatec, 5. avg. 1912.

Josip Brus.

AVTOMOBILI
LAURIN & KLEMENT
deln. dr. v Mladí Boleslavi.
SVETOVNA ZNAMKA. 1407

SMEŠNICE.

Lovska laž.

Lovec Nimrod pripoveduje strahovito lovsko dogodbo, da so se vsem navzočim lasje ježili.

Lovec Tiln zakliče: »Kako se more tako strašno lagati?!

Lovec Nimrod: »Kaj, gospod, kako se predrznete mene . . .«

Lovec Tiln: »Oprostite, gospod, nisem vas mislil, ampak nekega svojega prijatelja; ta je sinoči ravno to zgodbo pripovedoval, češ, da se je njemu pripetila.«

Vse zna, samo eno ne.

V gostilni se je bahal dijak, da zna vse in silno veliko govoril. To je presedalo nekemu gostu, ki zakliče dijaku: »Sedaj imamo dovolj o tem, kaj vse znate. Povejte mi, česa pa ne znate in jaz vam zagotovim, da to znam jaz.«

»Prav dobro,« pravi revni študent. »Jaz ne znam in ne morem računa poravnati za večerjo in veselji me, da ste to vi pripravljeni storiti.«

Lepo razmerje.

Nadporočnik svojemu novemu slugi: »In to vam tudi povem, da znam biti včasih precej surov!«

Prostak Pepe: »Kaj šele jaz, go spod nadporočnik!«

Prehuda obsodba.

Sodnik: »Kako pa veste, da je ukraden robec res vaš?«

Tožitelj: »Zato ker jih imam več take barve.«

Sodnik: »To ne drži, jaz jih imam tudi več iste barve.«

Tožitelj: »Prav lahko mogoče, saj mi jih je bilo več pokradenih.«

Nevarno zdravilo.

Pesnik Safir se ni dal pregovoriti, da bi vzel kakšno zdravilo. Ko ga nekoč zdravnik vpraša, se je li ravnal po njegovem receptu, mu pesnik odgovori: »Ne, ker bi se sicer gotovo ubil; vrgel sem namreč recept skozi okno.«

Dobrosrčna.

»Sosea, saj dovolite, da danes cvrem krofe v vaši masti, prihodnjič bom pa jaz vam dovolila, da bodele smeli vi kuhati vašo svinjino v mojem zelju.«

Nisem obljubil.

Korporal novincu: »Odkod prideš tako pozno in še brez puške? Ali nisi slišal, da sem vam vsem sinoči naročil, da morate biti že vsi ob petih jutraj na marš pripravljeni?«

Novinec: »Res, gospod korporal, rekli ste to, a jaz vam nisem za gotovo obljubil.«

Ni ošaben.

Stotnik okrega vojaka, katerega je pogosto videl jako zanemarjenega in zamazanega, ter mu reče: »Ali te ni sram, da si tako umazan in zanemarjen, tvoji tovariši pa so tako čedni!«

Vojak: »Častivredni gospod stotnik! Jaz hvala Bogu nisem tako ošaben, kakor so drugi.«

KNJIGOTRŠTVO.

Lira. Srednješolska pesmarica, II. zvezek; sestavil Hinko Družovič, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena mehko vezani knjigi 1 K 80 v, v platno vezani 2 K 30 v. Prvi del, ki je izšel pred letom, obsega poleg najpotrebnejše glasbene teorije, kakor: pisavo in obliko not in pavz, način takta, pomen tujih izrazov za časomer in prednašanje itd., tudi veliko eno- dvo- in večglasnih pevskih vaj, v najbolj vabljenih tonovih načinih v duru in molu od 1 do 4 in 6 ter 57 moških zborov najboljših domačih in tujih skladateljev; pridejana je v začetku tudi kratka biografija skladateljev, katerih

skladbe se nahajajo v obeh delih. Več zborov je novih, oziroma do sedaj marsikomu še neznanih. — Prvi del torej ni samo praktična pesmarica, marveč tudi izvrstna pevska šola za vse srednje in višje šole, pevska društva in druge zavode, ki gojijo petje. Cena mehko vezani knjigi I. dela je 1 K 70 v, v platno vezani 2 K 20 vin. — Drugi, pravkar izišli del Lire, je pa pesmarica, katera obsega 60 moških zborov, tako domačih kakor tujih skladateljev. Med temi je več novih, ali saj do sedaj marsikomu neznanih napevov. — Oba dela kar najtopleje priporočamo vsem vodstvom srednjih in višjih šol, nadalje drugim zavodom in pevskim društvom, ter želimo, da se uvedeta povsod, kjerkoli se goji petje. Posebno pa še opozarjamo gg. učitelje petja in pevovodje, da se pri pouku petja poslužijo obeh delov Lire, kar bode brez dvomno za napredek in razvoj narodnega in umetnega petja, zelo velikega pomena in velike važnosti.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 10. avgusta 1912.

Pšenica za oktober 1912	11:56
Rž za oktober 1912	9:48
Oves za oktober 1912	9:63
Oves za april 1913	9:42
Koruza za avgust 1912	9:30
Koruza za maj 1913	7:58

Pojasnilo!

Poslano!

Slavno občinstvo izvolite vzeti vljudo na znanje, da se bo tврdka

Fr. Čuden

trgovina z urami, zlatino, srebrnino, kolesi in šivalnimi stroji

neizpremenjena naprej vodila s pomočjo svojega sina Frana Čuden, kateri se je v tej stroki v Švici izveščal.

Gbenem se za vse izrekano in dokazano zaupanje vljudo zahvaljujeva in se za nadaljno naklonjenost priporočava

2414 z odličnim spoštovanjem

Josipina Čuden

Fran Čuden, sin.

Vsled smrti gospodinje se odda

gostilna pri „Štefanu“

v Ljubljani na račun. Posredovalci izključeni. Ponudbe do 20. avg. 1912 na naslov Al. Pogačnik, Miklošičeva ces. 4. 2480

Gračina na Hrvatskem

išče neoženjenega

kočijaža

ali

2474

konjskega hlapca

ki je že bil pri konjih.

Ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod št. 2474.

Proda se takoj dobro ohranjena

oprava spec. trgovine

Natančneje se poizve Kapitelska ulica št. 7, I. nadst. 2490

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani

deželni dvorec

opozarja p. n. vinske kupce na svojo veliko zalogo priznane izbornih prist-nih

kranjskih vin.

Poleg namiznih vin ima v zalogi tudi raznovrstna buteljska vina po zmernih cenah na prodaj. Ceniki in vzorci se pošljejo na zahtevo brezplačno. Po-strežba točna in solidna. 2496

Sadjarna v Karolinenhofu kupi do 50 vagonov

jabolk za prešo

po najvišjih cenah. Pismene in ustmene ponudbe pri našem zastopniku g. A. Švara, Ljubljana, Dunajska cesta 32, v hiši Zadrugne zveze. 2483

Kupci hiš, pozor!

Lepa, skoraj nova 2479

enonadstropna hiša

z lepim sadnim vrtom, 4 stanovanji, dobro obrestujoča, se pod zelo ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve v konces. pisarni

PETRA MATELIČ, Ljubljana, škofja ulica 10. Telefon št. 155.

Zunaj

se spozna „pravi Franck“ po tile tvorniški znamki:

Tvorniška znamka.

Znotraj

po dobri kakovosti.

Zatorej, cenjena gospodinja, pogledajte si dobro vnanjo stran, da ne bode presenečeni radi vsebine.

Tovarna v Zagrebu.

Lepa hiša

z dobrovpeljšano restavracijo in fijakerijo se pod ugodnimi pogoji proda na Kranjskem, zaradi preselitve. Stoji na najbolj prometnem brezkonkurenčnem prostoru v okolici. — Kje? pove upravnitvo »Slovenca« pod št. 2477. 2477

Pridno in pošteno 2476

dekle

izurjena v gospodinjstvu in v kuhinji, vešča slovenskega in nemškega jezika, išče primerne službe.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod 2476.

Pritlična hiša z vrtom

blizu postaje elektr. cestne železnice z 2 sobama, kuhinjo, hlevom, šupo za vozove in šupo pripravno za tesarsko obrt se takoj proda ali da v najem. Več se izve na Dolenjski cesti 48.

Izprašan kurjač

se išče za centralno mlekarno v Škofji Loki. Vstop takoj. — Ponudbe z izpričevali ustno ali pismeno ravnotam. 2492

Razpis službe.

Hrvatsko pevsko društvo „Davor“ v Brodu n/S. razpisuje s tem službo

zborovodje in organista

odnosno učitelja glasbe in petja.

S tem mestom so združene te dolžnosti in dohodki:

2488

a) v gotovini:

Za podučevanje v pevskem društvu „Davor“

K 600.—

Za orgljanje v župni cerkvi

„ 550.—

Podpora mesta Broda

„ 600.—

Skupaj K 1750.—

b) v naturalijah:

Za orgljanje v frančiškanski cerkvi stanovanje v samostanu, ki obstoji iz 2 sob, kuhinje in pritliklin. Stanovanje ima poseben uhod in je vredno K 400.

Poleg tega so tudi drugi dohodki za privatna podučevanja na gosli in klavirju itd. Prošnje s prilogami naj se dostavijo na: Predsedništvo Hrvat. pjev. društva „Davor“ u Brodu n/S.

najpozneje do 1. septembra 1912.

V Brodu n/S, dne 1. avgusta 1912.

Hrvatsko pevsko društvo „Davor“ u Brodu n/S.

Več dijakov

iz boljše hiše sprejme na stanovanje in hrano rodbina brez otrok v Krškem. — Natančni naslov pove iz prijaznosti upravnitvo »Slovenca« pod št. 2482. 2482

PRODAJALNA

v sredi mesta, pripravna za vsako obrt, se odda takoj ali za november. — Odda se tudi 2489

lepo stanovanje

z 2 sobama in skladišče na Glincah. Poizve se Ljubljana, Stari trg št. 30 2 nadstropje.

Redka prilika! Redka prilika!

Dobro ohranjen, kratak

GLASOVIR

se poceni proda na vogalu Sv. Petra ceste vhod iz Ra-deckega ceste 2/1. 2486

Sprejme se 2475

prodajalka

za špecerijsko trgovino, katera je navajena tudi gostilne. Prednost imajo one z dežele. Naslov pove upravnitvo »Slovenca« pod št. 2475.

Preklic oz. izjava.

Naznanjam, da se Ivani Verbič roj. Breznik (v Ra-folčah) ne da, bodisi v gotovini ali blagu na moje ime, kaj na upanje, ker zato jaz nisem plačnik.

2487

And. Verbič.

V najem ali na račun se odda v Komendi dobro vpeljšana 2485

gostilna.

Pojasnila da vinska trgovina And. Mejač, Komenda.

Pridna in poštena 2484

dekla za dom ozir.

kuharica se sprejme za

hišo na deželi. — Naslov pove upravnitvo »Slovenca« v Ljubljani pod 2484.

Sunlight
IV. milo.
Vse telesno perilo naj bi se pralo le s popolnoma čistim in milim milom.
Sunlight milom.
To je nedosežno v svojem učinku in raz: svoje velike izdatnosti tudi zelo ceno.
Pazi naj se na ime „Sunlight“.
Dvojni kos 30 vinarjev, osemkoten 16 vinarjev.

SURNA in modno blago za gospode in gospe priporoča izv. hiša Prkop Škorkovák in sin v Humpolcu na Češkem.
CEFIRI Vzroci na zahtevo franco. Zelo zmerna cena. Na željo dam tu-aj izastoviti gospod. oblike.

Prodajalka, tudi začetnica, za trgovino mešanega blaga na deželni se išče.

Prednost imajo le take, katere se dela ne boje. Nastop takoj. Izve se pri **J. Kandušerju v Mengšu.** 2435

Zenitna ponudba.

Mlad gospod, star 28 let, s stalno službo in lepo prihodnostjo, se želi radi pomanjkanja znanja seznaniti z gospodsko z dežele, ki bi imela nekaj tisoč premoženja. Vdove brez otrok ali gospodnične z obrtom imajo prednost. Le resne ponudbe če mogoče s sliko, ki se takoj vrne, do 1. septembra na upravništvo „Slovenca“ pod „Jesen 2457“, Čajnost zjamčena. 2457

Harmonij oddajam tudi na obroke, in se izposojujejo za malo odškodnino. Zahtevajte cenik!

Iv. Racin Prva slovenska izdelovalnica harmonijev po ameriškem sistemu. Novi Vodmat-Ljubljana.

Izdelujejo se vsake vrste harmoniji za cerkve, šole, pevstva društva itd. Sprejemajo se popravila starih harmonijev. Na zahtevo se dobe tudi vsi posamezni deli. Harmonij se dobi že za 120 kron. — Priznalna pisma so na razpolago. — Naročila **Josip Baraga,** sprejema tudi. Stari trg št. 9, II. nadstr., Ljubljana. 2354

Več stanovanj

se odda za takoj, oziroma za november na **Poljanski cesti št. 67** (prej tovarna za vžigalice). — Več pove: 2469 **g. Adolf Hauptmann** istotam.

Le K 3-80 najnovejša zelo tenka z dvojnimi pokrovom Kavalir-Chronos-ura z nikelnastim prižgalnikom in z amarik. duble zlato dvojno veržico najmoderneje sestave s krasnim obeskom in s 3letnim jamstvom; vse proti povzetju samo K 3-80. — izvoz ur **L. SCHAECHTER,** Dunaj 919 XVI/2 Lerchenfeldergürtel 5. 2336

Odvetniški koncipijent

doktor prava s celo sodno in osemmesečno odvetniško prakso, vešč tudi laščne, išče s 1. decembrom t. l., eventualno tudi prej, službo v odvetniški pisarni. Če se poizve pri upravništvu „Slovenca“. 2455

Le K 1-80 najnovejši ameriški fotograf. aparat „MIGNON“. Elegantna in natančna izvršitev, porabna za potovanja in izlete. 4 x 4 cm velik, komplet z opremo, poizkusno sliko in navodilom, po katerem more fotografirati vsak začetnik brez predznanja in izvršiti slike. — Proti povzetju le K 1-80. — Slike se potem tudi odkupijo. — Več pri naročilu aparata po: **LEOP. SCHAECHTER,** DUNAJ 840 (2337) XVI/2, Lerchenfeldergürtel 5.

Pozor peki! Lepa prenovljena hiša z velikim vrtom. obstoječa iz 3. stanovanj, prodajalne in pekarije se takoj proda ali pa odda po zelo ugodnih pogojih. Poizve se pri **I. Liningerju** v Ljubljani.

URAR želi otvoriti v večjem mestu na Kranjskem svojo trgovino. Kdor ima na razpolago naj pošlje ponudbo pod „Urar 2415“ na upravo „Slovenca“. 2415

Pozor!

Gostilničarji in drugi!

Imam še veliko zalogo izborne goriške rebule kakor tudi drugih zjamčeno pristnih naravnih vin. Večjim odjemalcem znižane cene.

JERNEJ STELE, vinski trgovec, Spodnja Siška 172.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečistiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najceneje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi

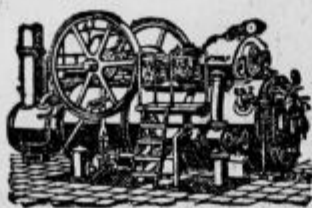
bandera in baldahine

ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt št. 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljanjem. 3438

Originalno strojedelstvo Wolf 10—800 HP. obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 720.000 H.

Edino slovensko narodno podjetje!

Hotel Trabesinger

V Celovcu, Velikovaška cesta št. 5

Podpisani voditeljci „Hotela Trabesinger“ se v ljudo priporočata vsem velenjenim slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu.

V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zjamčeno pristna in dobra vina iz slovenskih gor. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatga vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa v sredah, prijetno slovensko družbo.

V poletnem času pričakuje na kolodvoru gostov domači omnibus. Slovenski romarji in romarice! Ustavljajte se samo v edino slovenski gostilni „Hotel Trabesinger“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi. Za mnogobrojen obisk se toplo priporočata voditeljci hotela

2117

Lojzka in Pepca Leon.

Ana Gorec

Ljubljana

samo Marije Terezije cesta 14 pri „Novem svetu“

Trgovina s kolesi in posameznimi deli.

Najboljše pneumatike Izposojevanje koles

2084

Izboljšajte promet

v svoji gostilni z izvrstnim cenanim — plzenskim pivom — iz Češke delniške pivovarne v Českých Budejovicah. Največja čisto slovenska pivovarna. Zaloga v Ljubljani: V. H. ROHRMANN. Zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru i. t. d.

Okusite

tisto pivo v slovenskem Grandhotelu „Balkan“ Trst, via dela Caserma in v slovenskem hotelu Lacroma na Gradu.

Zobotehnik
Herman Peters
: odpotuje :
do 5. septem.

Naznanilo.

Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani naznanja svojim p. n. članom, da se njena pisarna odslej nahaja na Sv. Petra cesti, Hotel pri „Avstrijskem carju“. 2448

Staubene parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se izve pri lastniku **JOS. TRIBUC,** na Glincah 37. 2127

Več stanovanj

v novi hiši

Delarska ulica

vhod v ulico iz Poljanske ceste oziroma iz Poljanskega nasipa.

Več pove lastnik

Adolf Hauptmann, Ljubljana. 2459

Ivan Cuggenig, sodarski mojster, Ljubljana

Cesta na Rudolfovo železnico št. 5. Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih

sodov.

Prevzema tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Solidno delo. 3412

Točna postrežba.

Drva

mehka in trda (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga **SCAGNETTI** za državnim kolodvorom. 1842

Telefon 145.

2114

Tovarna za kovinsko blago in zvonolonica

J. HILZER & KO., Dunajsko Novomesto,

se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila vsake velikosti in glas. Jamstvo za določen in poln glas, najčistejšo vglasištev in najboljši material. Stojala za zvonove iz kovane železa ali lesa. Lahko no zvonjenje, najboljši način teka. Nagla izvršitev najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi se sprejmejo v prelije, ravnotako se izdelujejo železna stojala najboljšje konstrukcije z dolgotrajnim jamstvom. Prosim in prospekti vsak čas zastoj in franko na razpolago, enako tudi priporočila lahor tudi priznalna pisma.

Nad deset milijonov gospodinj

se zahvaljuje za svoje mehkre, lepe roke in snežnobelo perilo
le rabi Schichtovega mila.

1984

Šolstvo.

Viška ljudska šola pri Ljubljani je bila pretečeno šolsko leto nastanjena v novem in krasnem, moderno zidanem šolskem poslopju. Zgradbo je postavil po načrtu in pod vodstvom inženirja g. Čapeka zidarski mojster g. Fr. Marinčič, stavbni mojster iz Glinca. Poslopje je dvonadstropno in stoji tik glavne Tržaške ceste na Glincah.

Ko vstopiš iz ceste v prostorno vežo, vidiš na desni steni vzdano ploščo z napisom: »To šolsko poslopje se je otvorilo slovesno dne 18. septembra leta 1911.« — V pritličju je telovadnica, potem dve učni sobi in nadučiteljevo stanovanje. V prvem nadstropju je poleg pisarne šest učnih sob; ravno toliko učnih sob je v drugem nadstropju in soba za učila.

Staro šolsko poslopje je bilo postavljeno leta 1899. ter namenjeno le za 4 razrede. Ker pa je postalo po preteku desetih let za vedno naraščajoče število otrok premajhno, so Vičani postavili omenjeno novo šolsko poslopje, katero ustreza povsem pedagoško-didaktičnim in higijeničnim (zdravstvenim) zahtevam in potrebam. Nova šola je veljala s prostornim vrtom vred okroglih 180.000 K. Omeniti je še, da dičita na vnanjem zidu na straneh šole imeni dr. Fran Močnik in Andrej Praprotnik. Kako je prišlo ime matematika Močnika na šolsko poslopje, nam je nerazumljivo! Za to mesto bi bilo bolj prikladno ime prvega in največjega slovanskega pedagoga Antona Martina Slomška!

Ljudska šola na Viču se je ustanovila l. 1896. Takrat je bilo šoloobveznih otrok 137; obiskovalo pa je domačo šolo samo 82 otrok; drugi so hodili v Ljubljano v šolo. Prvotno je bila šola enorazrednica, oziroma dvorazrednica ter nastanjena v dveh zasebnih šolah.

Danes imamo pa na Viču šest-razredno mešano ljudsko šolo s sedmimi vspešnicami! Koncem šolskega leta (1911-1912) je bilo v našem šolskem okolišu (Brdo, Glinca, Rožna dolina in Vič) 816 šoloobveznih otrok; od teh je obiskovalo domačo šolo 747 in 15 otrok iz tujih šolskih okolišev; skupaj 762; na eno učno moč pride torej povprečno 58, oz. 59 šolskih otrok. Ljubljanske šole je obiskovalo 69 otrok. Za prestop v prvi višji razred je bilo sposobnih 631, ne-sposobnih 125 in neklasificiranih pa 6 otrok.

Poučevalo je na šoli 13 učnih moči in dva veroučitelja (nadučitelj, 1 stalni učitelj, 2 začasna učitelja, 4 stalne učiteljice in 5 zaasnih učiteljic). — Celoletni dopust je imela 1 stalna učiteljica; radi bolezni pa so imele med šolskim letom daljši dopust 3 učne moči; nadomestovale so jih suplentke.

Šolski izlet so imeli 3 nižji razredi na Rožnik; IV. a in IV. b na Vrhniko; V. in VI. razred pa na Bled in v Vintgar na Gorenjskem pod vodstvom in nadzorstvom učiteljskega osebja.

Zdravstveno stanje je bilo v tem šolskem letu zelo ugodno; nalezljivih bolezni ni bilo in umrl je samo 1 deček iz II. razreda.

S prihodnjim šolskim letom dobimo najbrže še vspešnico za V. razred, oziroma se šola razširi še na I. razred. Nato bode napolnjenih vseh 14 učnih sob v novem šolskem poslopju.

Staro šolsko poslopje ostane pa v rezervi za prihodnja leta. Ako bode število otrok od leta do leta tako rapidno raslo, bodeta obe poslopji kmalu premajhni. Naboljše bi bilo, da občina, oziroma krajni šolski svet proda staro šolo kakemu zasebniku, k novi šoli pa postavi zadej na obeh koncih toliko prizidka, da bo nato v novem šolskem poslopju prostora za 20 učnih sob, kar bi zadostovalo za nekaj desetletij.

Končno omenimo samo še to, da bi bilo staro poslopje jako primerno in

pripravno za kacega gospoda penzionista, ker stoji na najlepšem prostoru nasproti nove župne cerkve sv. Antona. —r.

Po svetlu.

Rockefeller lastnik javne hiše. Sin newyorškega milijarderja Rockefellerja je v procesu zoper policiste, ki so krivi umora lastnika igralne banke Rosentala, izpovedal, da je svojčas v New Yorku vzdrževal javno hišo in je plačeval policiji za njeno »varstvo« veliko tisočev dolarjev podkupnine.

Sumljiva zadeva. Nek dunajski urednik je na poti od Centralne banke čeških hranilnic na Dunaju do uredništva »Zeit« izgubil 5000 K, katere je tam vzdignil. — Iz tega sklepajo, da ima ta banka gotove zveze z dotičnim listom.

Zastrupljeni superintendent. Iz Limburga poročajo, da je umrl v vlaku generalni superintendent Rogge. Trde, da je bil zastrupljen.

Smrten boj dveh kaznjencev. V kaznilnici Pankrac je zaklal kaznjene Rosenkranz kaznjence Stuka z nožem. Stuka je bil takoj mrtev.

300.000 levov carine je poneveril prokurist tvrdke Leonida & Comp. v Bukarešti v zvezi z nekim višjim carinskim uradnikom. Glavni carinski urad je brez carine izročil 200 avtomobilov. Prokurist, ki je zadnje nedeljo v novi igralniški banki v Sinaji priigral 100.000 levov, je pobegnil, njegovega sokrivca so pa zadržali.

Prileti železniški tatovi. Na Dunaju so aretirali večjo družbo tatov, ki so kradli po dunajskih kolodvorih.

Sleparije s pošto-hranilničnimi knjižnicami. V poštah uradih v Lincu, Welstu, Solnogradu, Urfahru in Amstetenu je nekdo s ponarejenimi pošto-hranilničnimi knjižnicami dvignil znatne zneske.

Aretovana detomorilka. Na Dunaju so aretirali delavko Terezijo Panzl iz Zell a. See, ki je lani novembra porodila dva dečka in ki je na sumu, da je oba otroka umorila.

Samoumor enoletnega prostovoljca, ker ni smel stanovati zunaj vojašnice. V vojašnici 1. gardnega polka v Berlinu se je dne 7. t. m. ustrelil 20letni enoletni prostovoljec Ivan Jottka, ker ker mu je bilo prepovedano, stanovati zunaj vojašnice.

V motornem čolnu preko Oceana. Iz Londona poročajo: Kapitan Day je dne 14. julija zapustil newyorško pristanišče v 35 čevljev dolgem motornem čolnu, ki je dospel dne 7. t. m. v Queenstowu na Irskem. Razen njega je imel čoln še tri druge mornarje. 2000 milj dolgo pot preko Atlantskega oceana so prevozili v 21 dneh in 16 urah. Zadnje dni so morali prestati hud vihar, kateremu pa je mali motorni čoln uspešno kljuboval.

Priporočamo hitre

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Izborno blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

V Podgori pri Gorici je oddati službo

organista.

Oglasiti se je treba pri kuracijskem uradu istotam.

Dobro kolo s prostim tekom

se zaradi bolezni poceni proda. Poizve se v Vrhovčevi ulici št. 3 subteren.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih ka-farih, obilnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največje zdravniški kot bistveno

podpiralno sredstvo

pri karlovovarijskem in drugih kopeliških zdrav-ljenjih in kot poznejše zdravilo po kopeljih in trajno porabo. (VII)

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih
Prospekti zastoni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloge pri **Mihael Kasner-u, Peter Lass-niku in Andrej Šarabonu, Ljubljana.** 3997

Lično enonadstropna hiša

z velikim vrtom v Št. Peterskem pred-mestju v Ljubljani se pod zelo ugod-nimi denarnimi pogoji proda. Pojasnila v posredovalni pisarni **Peter Matelič,** Ljubljana, Škofja ul. 10. Telefon 155.

Hišnik

se išče za vilo »Terezo« v Savljah. Natančneje se po-izve tam. 2430

Odda se za novemberski termin

skladišče

pripravno tudi za delavnico. — Več se izve v **Vegovi ulici št. 6.** 2432

40 klavirjev in harmonijev

hamer, Gzapka in Hörügel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in muzikalij

ima v velikanski izbiri izključno in edinele c. kr. zaprisež. strokovnjak in učitelj »Glasb. Matice«

A. Breznik, Ljubljana, Kongresni trg št. 15 (»Zvezda«, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifi-katov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri meni vsakdo na 15 K prvovrsten instrument gori imenovanih sloviti trdk z resnično 10letno garancijo. Jkdo si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega do-čim je dosegla najemščina višino kupnine! Takih ugodnosti še deslet ne nudi nobena trgovka. Za-menjava najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno in ceno. 1068

Zahtevajte zastoni ilustrovani cenik

mlatilnice s tečaji z obročnim mazi- lom za ročni obrat, obrat z vili in motorji. št. 283 a za

vile (gepeljne)

za vprežne živali, kosilne stroje za seno detelo in žito, stroje za obračanje sena, za grabljenje sena in žita, za čiščenje žita, trierje, za ru- ženje kornice, slamožirnice, repozirnice, mi- ne za debelo moko, kakor tudi vse druge kme- tijske stroje najnovejšega z darili odlikov. sestava

Ph. Mayfarth & Co.

tovarne kmetijskih strojev, železo- livarne in fužine na paro.

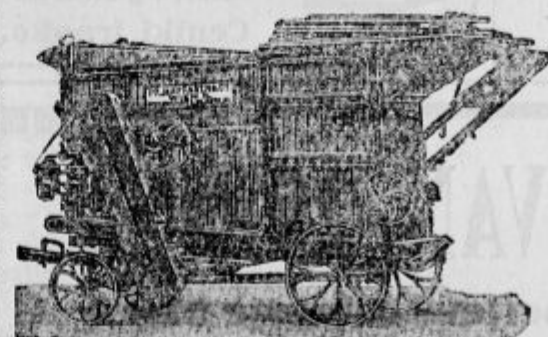
DUNAJ II/1, Taborstrasse 71.

Ustanovljena 1872. 1500 delavcev.

Zelo povečana, najmoderneje opremljena tovarna.

Odlikovana z čez 700 darili.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo.

1306

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic
in KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akcijski kapital: 50.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 22.000.000 kron.
OSREDNJA MENJALNICA:
MERKUR DUNAJ I., WOLLZEILE št. 1.
Poslovalnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Grassitz, Inomost, Krakov, Litomerice, Moravski Zumperk, Mödling, Meran, Novi Jičin, Pízen, Praga, Liberec, Teplice, Šenov, Dunajsko Novomesto, Cvitava

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnice, srečk itd., itd.
Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoni in franko

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3328

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Od dobrega najboljši!

Singer Ro. del. družba za šiv. stroje

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 4.

KRANJ Glavni trg št. 79.

KOČEVJE Glavni trg št. 53.

NOVOMESTO

Vel. trg št. 88.

1197

SIMON PRAPROTNIK

stavbni in pohištveni mizar

Ljubljana, Jenkova ul. 7

priporoča svojim p. n. odjemalcem veliko zalogo vsakovrstnih

omar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, delikatesne trgovine itd. - Cena najnižja, postrežba točna.

Ceniki se pošljejo na zahtevo zastoj in poštne prosto. 756

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj A. REPIC, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2448

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalet strelvodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškimi, francoskimi in tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto. 714

Štambilije

vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk-štambiljev

Ljubljana,

Starl trg št. 20.

Ceniki franko.

140 52

Olympic 45.000 ton.

St. Louis. Adriatic.

St. Paul. Oceanic.

V Ameriko preko Pariza, Havre, Southampton ali Cherbourg-a

je najvarnejša, najhitrejša in najprijetnejša vožnja z največjimi angleškimi parniki sveta „WHITE STAR LINE“ ter slovečimi brzoparniki „AMERICAN LINE“, ki so moderno urejeni in na katerih dobijo potniki spalne sobice, v katerih so 2 ali 4 postelje. Hrana se potnikom razdeli v posebnih sobah pri pogrnjenih mizah. Snažnost in dobra postrežba je na teh parnikih slehernemu zagotovljena. Odhod potnikov iz Ljubljane vsak torek in soboto. Natančnejša pojasnila daje brezplačno

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

Edvard Kristan

Ljubljana, Kolodvorska ul. 41

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : : :

Naročila se točno izvršujejo. : :

Cenik s podobami zastoj in franko. 12

Najcenejša zaloga. : :

Cene brez konkurence.

11

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najcenejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovno, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Samland“, „Gothland“, „Marquette“, „Menominee“, „Manitow“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tislerju“ 4000

Stavbena tvrdka

IVAN OGRIN

Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 8

se priporoča za vsa v stavbeno stroko spadajoča dela. — Zgradba zasebnih in javnih poslopij, raznih adaptacij itd. — Napravo načrtov in projektov ob poverbi stavbe brezplačno. Delo solidno. Cene primerno nizke. 299

Pozor! Prečistiti duhovščini in sl. p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici priporočam svojo veliko zalogo raznovrstnih novih VOZOV trpežno in solidno in rabljenih VOZOV izvršenih po jako nizki ceni. — Priporočam se tudi za naročila na izvršitev novih vozov kakor tudi vsa tozadevna popravila.

Valešpoštovanjem
IVAN DEMŠAR
prej Šiška.
podkavski kovač in izdelov. vozov
Ljubljana, Marije Terezije c. 6

3329 52

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mastni trg 15.

Najcenejše dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred Škofijo št. 19.

Prešernova ulica št. 4.

Popravila točno in ceno. 17